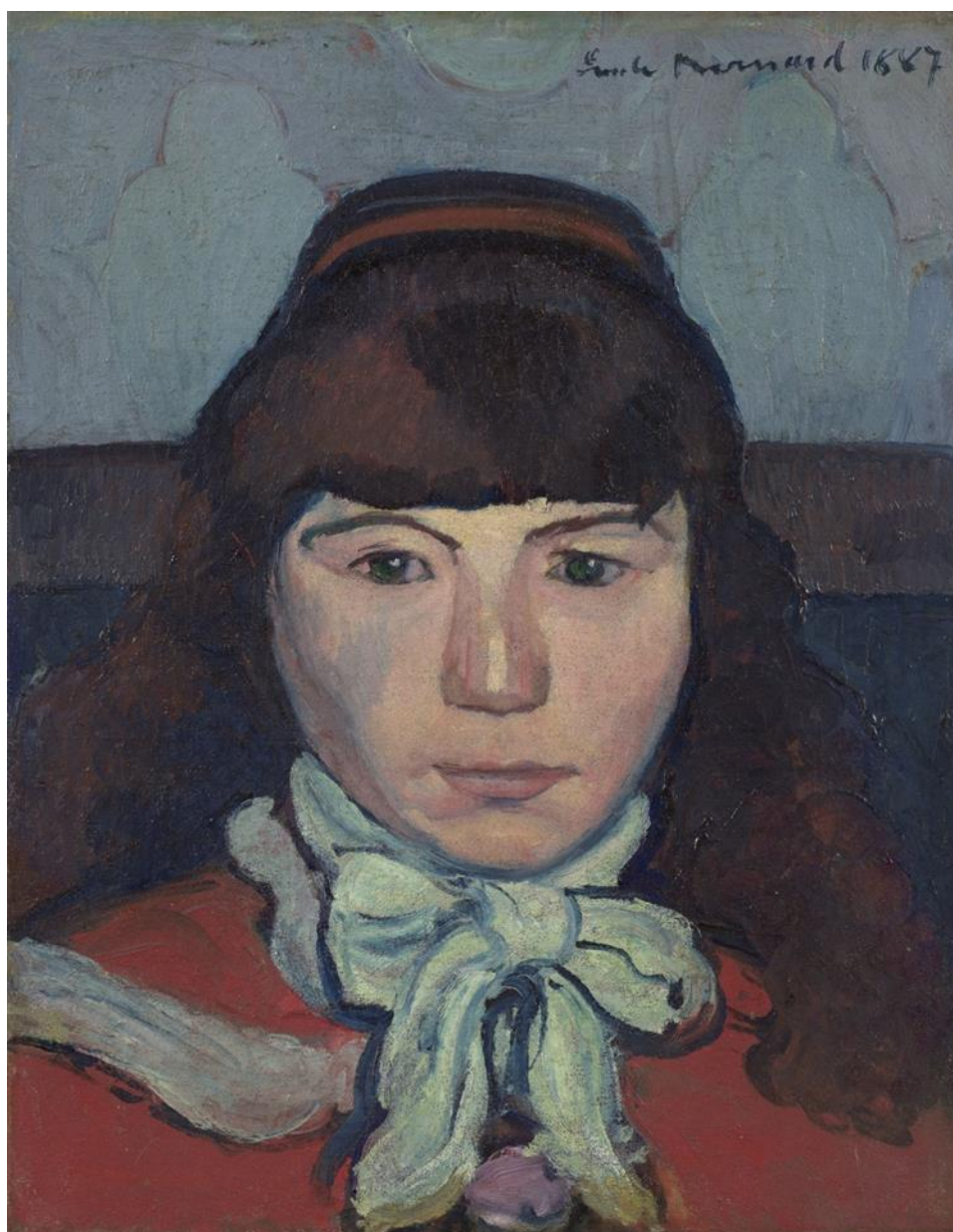

Stichting van Gogh Museum

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

Bestuursverslag Stichting Van Gogh Museum	3
Verslag Raad van Toezicht	31
Jaarrekening	42
Overige gegevens	97

Bestuursverslag Stichting Van Gogh Museum

Inhoudsopgave bestuursverslag

1. Algemeen

- 1.1 Profiel Stichting Van Gogh Museum
 - 1.1.1 *Karakterschets*
 - 1.1.2 *Missie en visie*
 - 1.1.3 *Juridische structuur*
- 1.2 Terugblik 2022
 - 1.2.1 *Jaar van transitie*
 - 1.2.2 *Belangrijke ontwikkelingen 2022*
 - 1.2.3 *Duurzaamheid*
 - 1.2.4 *Interne fusie*
 - 1.2.5 *Statutenwijziging*
- 1.3 Risico-ontwikkeling en interne controle

2. Activiteitenverslag 2022

- 2.1 Overzicht van activiteiten 2022
 - 2.1.1 *Tentoonstellingen en presentaties in het Van Gogh Museum*
 - 2.1.2 *Presentaties in De Mesdag Collectie*
 - 2.1.3 *Tentoonstellingen in het buitenland*
 - 2.1.4 *Conserveren, restaureren en onderzoeken*
 - 2.1.5 *Aanwinsten*
 - 2.1.6 *Educatie*
 - 2.1.7 *Digitaal*
 - 2.1.8 *Pers en publiciteit*
 - 2.1.9 *Museumpublicaties*
 - 2.1.10 *Evenementen en samenwerkingen*
 - 2.1.11 *Ondernemend*
- 2.2 Reflectie planmatig beleid voor het beheer van de cultuuroederen of verzamelingen
- 2.3 Reflectie meerjarig onderhouds- en investeringsplan huisvesting

3. Resultaat en exploitatie

- 3.1 Resultaat
- 3.2 Resultaatbestemming
- 3.3 Baten
 - 3.3.1 *Publieksinkomsten*
 - 3.3.2 *Subsidies en overige overheidssteun*
 - 3.3.3 *Sponsoring en private bedragen*

3.4 Lasten

- 3.4.1 *Personeelslasten*
- 3.4.2 *Huisvestingslasten*
- 3.4.3 *Overige kosten*
- 3.4.4 *Kunstaankopen*

3.5 Eigen inkomstenpercentage

3.6 Treasury

3.7 Effectenportefeuille

4. Naleving Codes

4.1 Governance Code Cultuur

4.2 Governance Diversiteit en Inclusie

4.3 Fair Practice Code

5. Toekomstverwachtingen, functioneren van de organisatie en continuïteit

5.1 Financiële verwachtingen en continuïteit

5.2 Functioneren van de organisatie

1. Algemeen

1.1 Profiel Stichting Van Gogh Museum

1.1.1 Karakterschets

Het Van Gogh Museum (hierna: 'het VGM') is in 1973 geopend. Het VGM heeft de grootste Van Gogh-collectie ter wereld met ruim 200 schilderijen, 500 tekeningen en 800 brieven. De collectie bevat verder schilderijen uit de periode 1840-1920 van vrienden, tijdgenoten, voorbeelden en navolgers voor en van Van Gogh. Het museum beheert daarnaast een collectie laat-19de-eeuwse prentkunst en collectie Japanse Ukiyo-e prentkunst. De Mesdag Collectie (hierna: DMC) in Den Haag vormt een integraal onderdeel van het VGM en bevat meesterwerken van de Franse School van Barbizon en de Haagse School van de 19de eeuw. Het VGM behoort tot de top van de internationale musea. Deze positie dankt het museum aan de unieke collectie en de kennis over Vincent van Gogh en zijn tijd. In de afgelopen jaren heeft het museum zich op allerlei fronten sterk ontwikkeld: door het maken van toonaangevende tentoonstellingen, het realiseren van belangrijke aanwinsten, het verrichten van onderzoek op het allerhoogste internationale niveau, het creëren van een baanbrekende educatieve programmering, het opbouwen van een stevige commerciële tak en een succesvolle afdeling Development.

1.1.2 Missie en visie

Het VGM heeft de volgende missie:

Het Van Gogh Museum inspireert een divers publiek met het leven en werk van Vincent van Gogh en zijn tijd.

De visie omschrijft de situatie waarnaar het VGM streeft. Ze is gebaseerd op de missie en de kernwaarden van het museum en houdt rekening met externe factoren en onze stakeholders. Onze visie geeft aan waar we naartoe willen, wie en wat we willen zijn en hoe we door onze stakeholders gezien willen worden. De visie geeft de stip op de horizon weer; waar het VGM wil zijn in de toekomst. Het VGM heeft de volgende visie:

*Het Van Gogh Museum loopt voorop, is actueel en relevant.
We kiezen ons eigen pad, verleggen grenzen en willen zo een origineel voorbeeld zijn voor en vooral met anderen.*

1.1.3 Juridische structuur

Het bestuur van de Stichting Van Gogh Museum is (statutair) opgedragen aan de algemeen directeur en de zakelijk directeur. De directie voert het dagelijks bestuur van het Van Gogh Museum en vergadert wekelijks met het managementteam. De directie legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. In 2022 voerde de directie regelmatig overleg met de ondernemingsraad. Bestuursbesluiten worden ter instemming of ter advisering voorgelegd aan de ondernemingsraad conform het bepaalde in de Wet op de ondernemingsraden.

Na het overlijden van Theo van Gogh (1891) trad zijn weduwe Jo van Gogh-Bonger als beheerder van de collectie op. Toen zij in 1925 stierf, kreeg haar zoon Ir. Vincent Willem van Gogh de zorg over de werken van zijn oom. In 1962 heeft Ir. V.W. van Gogh met de Staat der Nederlanden de overeenkomst gesloten dat hij zijn volledige collectie (schilderijen, tekeningen,

brieven) overdroeg aan de Vincent van Gogh Stichting. Daartegenover heeft de Staat zich verplicht het Van Gogh Museum te bouwen, om daarmee te waarborgen dat de collectie voor iedereen en voor altijd toegankelijk is. Het overgrote deel van de collectie van het VGM is eigendom van de Vincent van Gogh Stichting en als permanente bruikleen in het museum. Er vindt regelmatig overleg plaats tussen de directie van het VGM en het bestuur van Vincent van Gogh Stichting.

Stichting Van Gogh Museum Fonds is een steunstichting van het VGM en heeft als doel het aantrekken, beheren en beleggen van gelden die door begunstigers van het VGM ter beschikking worden gesteld en het uitkeren van gelden aan het VGM ten behoeve van kunstankopen en/of bijzondere projecten. Stichting Van Gogh Museum heeft een onafhankelijk en onbetaald bestuur en wordt bestuurd door een voorzitter, penningmeester en algemene bestuursleden.

1.2 Terugblik 2022

1.2.1 Jaar van transitie

De COVID-19-crisis had ook in 2022 een aanzienlijk effect op het functioneren van het VGM. Na de sluiting van het VGM en DMC tot eind januari 2022 konden de activiteiten in de musea weer geleidelijk worden hervat. Omstreeks de zomer was het VGM in staat om weer volop te draaien en bezoekers te verwelkomen. Voor veel medewerkers stond het jaar in het teken van de overgang van thuiswerken naar weer vaker naar het werk. Mede dankzij de inzet van alle medewerkers kon dit jaar uiteindelijk weer volledig invulling worden gegeven aan de strategie en de programmering. Zodoende zag het VGM kans meer bezoekers te ontvangen in 2022 dan voorzien in de begroting.

De energiecrisis en het op orde krijgen en houden van de personeelsbezetting zorgden voor extra kosten en daarmee extra uitdagingen. Doordat er meer bezoekers waren dan verwacht en dankzij diverse kostenbesparingsmaatregelen en de ontvangen steun van de overheid staat VGM er financieel gezond voor.

1.2.2 Belangrijke ontwikkelingen 2022

In 2022 is er hard gewerkt aan het vijftigjarig jubileum en de voorbereidingen voor (renovatie) werkzaamheden aan en in het museumgebouw met als doel de bezoekersbeleving in en rondom het museum te verbeteren. Deze werkzaamheden zullen in 2023 plaatsvinden, grotendeels voor de zomer, en betreffen onder meer aanpassingen aan de centrale ontvangsthal (voortaan het *Atrium*), het Rietveldgebouw en de vaste collectie, de horeca, educatieruimtes en de bewegwijzering binnen en buiten het museum. Er zijn contracten met externe partners contracten afgesloten en in 2022 zijn de ontwerpen opgeleverd. In 2023 zal ook het vijftigjarige jubileum van het VGM worden gevierd. De planning en voorbereidingen van de verschillende activiteiten en baanbrekende tentoonstellingen vonden volop plaats in 2022. Voor de activiteiten en werkzaamheden zijn fondsen geworven die een belangrijk deel van de kosten zullen dekken. Daarnaast zijn in de afgelopen jaren bestemmingsreserves gevormd voor de eenmalige kosten.

De directie heeft in 2022 veel aandacht besteed aan digitale ontwikkelingen en ontwikkelingen op gebied van ICT. Met het oog op de toekomst heeft er een analyse van het IT-landschap en IT-organisatie plaatsgevonden. Operationele knelpunten en issues zijn geplaatst binnen de context van de toekomstige plannen. De lopende ICT-contracten, procedures en administratieve

processen zijn in kaart gebracht en de directie is begonnen aan de ontwikkeling van een visie en strategie op het gebied van ICT en digitale transitie. Ook zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een roadmap met concrete actiepunten, voor een toekomstige ICT-omgeving, die in 2023 verder zal worden uitgewerkt en ingevuld. In 2022 heeft een externe partij een informatiebeveiligingsonderzoek bij het VGM uitgevoerd. Er zijn aanbevelingen met verbeterpunten gedaan, die door de organisatie zijn uitgewerkt.

In 2022 heeft de directie twee documenten vastgesteld die te maken hebben met ethisch beleid: de Ethische Code en de Anticorruptieregeling. In de Ethische Code is op hoofdlijnen (wet, milieu, integriteit, arbeidsomstandigheden en mensenrechten) vastgelegd wat het VGM verwacht van zijn bestaande en potentiële partners. In de Anticorruptieregeling staat beschreven wat valt onder corruptie, omkoping en onethisch gedrag. Het is een interne regeling die geldt voor alle medewerkers, maar ook voor zzp'ers, stagiaires, uitzendkrachten, detachingskrachten en vrijwilligers. Met beide documenten spreekt het VGM zich uitdrukkelijk uit tegen iedere vorm van omkoping, corruptie en onethisch gedrag, zowel intern (dus wat betreft de eigen medewerkers) als extern (alle partijen met wie het VGM samenwerkt). Ook is in 2022 de Gedragscode digitaal werken gemoderniseerd en herschreven. Deze gedragscode beschrijft de regels die binnen het VGM gelden om veilig digitaal te kunnen werken en bevat een aanvulling op de bestaande gedragscodes, zoals de Gedragscode informatieveiligheid.

Op het gebied van personeelsbeleid is in 2022 is het activiteitenprogramma *Open up with Vincent* ontwikkeld, gericht op de verbetering van mentale gezondheid van jongvolwassenen. Daarnaast is VGM een samenwerking gestart met het Museum van de Geest, waarbij beide instellingen hun kennis op het gebied van kunst en mentale gezondheid zullen bundelen. Ook was er aandacht voor de gezondheid van de eigen medewerkers, voor wie in november de 'beter in balans maand' werd georganiseerd.

1.2.3 Duurzaamheid

Duurzaamheid zit diep in de vezels van het VGM. Het VGM doet er alles aan om zijn collectie te onderhouden en te behouden voor toekomstige generaties. VGM wil met zijn/haar duurzaamheidsbeleid een positieve sociale impact maken door een bijdrage te leveren aan het mentale welzijn van mensen en door (aanzetten tot) het nemen van maatregelen gericht op behoud van de natuur en omgeving. VGM wil daarmee bijdragen aan de volgende SDG's:

- SDG 3: Verzekeren van een goede gezondheid en promotie van welzijn voor alle leeftijden
Dit doel gaat over goede gezondheid en welzijn. Mentale gezondheid draagt bij aan meer gelijkheid: mensen zijn mentaal weerbaarder en kunnen zich meer onderdeel voelen van de maatschappij.
- SDG 10: Verminderen van ongelijkheid
Dit doel gaat over het verminderen van ongelijkheid. Sociale samenhang is onontbeerlijk voor het goed functioneren van de samenleving.
- SDG 12: Verantwoorde consumptie en productie
Dit doel gaat over duurzame productie en consumptie, een efficiënter gebruik van grondstoffen, verlaagt de druk op het milieu en vermindert de afhankelijkheid van die grondstoffen.
- SDG 13: Klimaatactie
Dit doel gaat over de aanpak van de klimaatcrisis.

Op het gebied van mentale gezondheid zijn in 2022 diverse activiteiten uitgevoerd (zie par en

VGM wil jaarlijks zijn impact op het milieu verkleinen, onder meer door het energieverbruik verder te verminderen en de CO₂-uitstoot terug te brengen. Het VGM heeft de afgelopen jaren al diverse maatregelen getroffen op het gebied van duurzaamheid, zoals een warmte-koude opslag voor duurzaam opwekken van energie, beperking van het watergebruik en de inkoop van groene energie. In 2022 is het VGM een samenwerking aangegaan met Dyseco B.V., om te zorgen voor een innovatieve oplossing voor de dynamische aansturing van de klimaatbeheersingsinstallatie. De verwachting is dat daarmee verdere energiebesparingen kunnen worden behaald. De uitvoering zal plaatsvinden in 2023. Daarnaast wordt ook de algemene verlichting in het publieksgebied vervangen door duurzamere LED verlichting, waarmee de gehele vervanging van de verlichting in het museum een feit wordt.

Op het gebied van afvalinzameling in het Museumkwartier in Amsterdam wil het VGM een ketensamenwerking aangaan om de milieu-impact terug te brengen. Het BREEAM certificaat wordt in 2023 vernieuwd.

1.2.4 Interne fusie

Vanaf 1 januari 2022 heeft Stichting Van Gogh Museum een nieuwe structuur. Stichting VGM stond aan het hoofd van een groepsstructuur en hield via de VGM Global BV alle aandelen in VGME BV en MVVGE BV (Meet Vincent Van Gogh Experience BV). Door middel van twee interne fusies, waarbij eerst VGME BV en MVVGE BV met VGM Global BV zijn gefuseerd en vervolgens VGM Global BV met Stichting Van Gogh Museum, zijn per 1 januari 2022 alle activiteiten overgenomen door Stichting Van Gogh Museum. De belangrijkste reden voor de samenvoeging van de dochtervennootschappen is dat daarmee een flinke kostenbesparing en een beperking van de administratieve lasten worden bewerkstelligd. Een bijkomend effect van de juridische fusies is dat één organisatie zal bijdragen aan een meer gezamenlijke organisatiecultuur, wat de onderlinge samenwerking van alle medewerkers ten goede komt. De Raad van Toezicht heeft meegekeken met de fusieplannen en heeft zijn statutaire goedkeuring gegeven. De minister van OCW heeft haar goedkeuring gegeven aan de interne fusie en aan de statutenwijziging van Stichting Van Gogh Museum. De Ondernemingsraad heeft positief geadviseerd over de fusie.

Na de interne fusies kwamen alle medewerkers van VGME automatisch in dienst bij de stichting. De individuele arbeidsvoorwaarden noch de functies van de medewerkers werden door de interne fusie gewijzigd, met uitzondering van de pensioenregeling. VGME BV wordt nu intern aangeduid als groep Commercie. De activiteiten van VGME en MVVGE zijn onderdeel van de groep Commercie. In 2022 zijn de (financiële) administraties geïntegreerd. Bij de interne fusie is een voorziening op een langlopende lening vrijgevallen met als gevolg een boekhoudkundige eenmalige buitengewone bate van € 1,9 mln. zonder cashfloweffect.

1.2.5 Statutenwijziging

Per 3 januari 2022 zijn de statuten van Stichting Van Gogh Museum gewijzigd. De directe aanleiding van deze statutenwijzigingen was de interne fusie: de doelomschrijving van Stichting Van Gogh Museum is aangepast. Verder zijn er enkele governancerechtelijke wijzigingen doorgevoerd en zijn de statuten in lijn gebracht met de thans geldende wetgeving. Er is voor gekozen om de gehele statuten aan te passen. Een meerderheid van de wijzigingen is derhalve tekstueel van aard. Bij een aantal wijzigingen is er vanuit juridische optiek geen dwingende noodzaak om deze door te voeren in de statuten. Indien de regel waar het om gaat reeds in de

wet is opgenomen, dan voegt opneming in de statuten vanuit juridische optiek niets toe. Daar staat tegenover dat statuten in de praktijk ook een belangrijke functie kan worden toegedicht, in die zin dat op die wijze de betrokken personen worden geïnformeerd over relevante rechten en plichten (dit wordt ook wel aangeduid als de 'spoorboekjes-functie'). Verder zijn statuten openbaar, zodat met opneming ook wordt bereikt dat bepaalde keuzes voor de buitenwereld inzichtelijk worden gemaakt. De Raad van Toezicht en de Minister van OCW hebben de statuten goedgekeurd.

1.3 Risico-ontwikkeling en interne controle

In 2022 zijn er verschillende stappen gezet die hebben bijgedragen aan de verdere borging van het risicomanagementproces. De risicoanalysematrix (RAMT) is nog een keer tegen het licht gehouden en het aantal risico's is teruggebracht. Tevens is per risico de risicobereidheid of geaccepteerde restrisico toegevoegd. Verder zijn gesprekken met MT leden gevoerd over het beheersbaar krijgen van het risico door het nemen van maatregelen met de eigenaren (directie en MT leden) van de risico's. De RAMT wordt twee keer per jaar besproken. In 2022 is er tevens een risicomanagementsessie met het MT en een externe partij georganiseerd om de kennis om het bewustzijn en het verantwoordelijkheidsgevoel te vergroten.

Het RAMT-schema bestaat nu uit zeven strategische risico's en 18 tactische risico's. De strategische risico's bestaan op dit moment uit:

1. *Collectieveiligheid*: Risico op beschadiging van de collectie als gevolg van art handling, restauratie, transport, diefstal, vandalisme, brand, licht, uitlenen etc. De risicobereidheid is laag. De risicoclassificatie (kans x impact) is middel.
2. *Veiligheid bezoekers en medewerkers*: Het risico op een veiligheidsincident met slachtoffers. De risicobereidheid is laag. De risicoclassificatie (kans x impact) is laag.
3. *Interne organisatie (processen en mensen)*: Het risico dat de interne organisatie niet goed werkt waardoor doelen niet of tegen hoge kosten worden gehaald. De risicobereidheid is middel. De risicoclassificatie (kans x impact) is middel.
4. *Innovatie*: Het risico dat door een gebrek aan innovatie het VGM niet meer aansluit op de behoeften van zijn stakeholders, bezoekers en medewerkers. De risicobereidheid is hoog. De risicoclassificatie (kans x impact) is middel.
5. *Reputatie*: Het risico dat het VGM reputatieschade oploopt door eigen toedoen. De risicobereidheid is middel. De risicoclassificatie (kans x impact) is middel.
6. *Externe calamiteit of ramp*: Het risico van het uitblijven van bezoekers, lockdowns en langzaam herstel toeristische markt, druk op het werkvermogen van de organisatie, waardoor de organisatie niet de beoogde inkomsten behaalt. De risicobereidheid is laag. De risicoclassificatie (kans x impact) is hoog.
7. *IT continuïteit*: Risico op verstoring van de informatievoorziening door ontoereikende preventieve beveiliging en/of herstelbaarheid na een incident. De risicobereidheid is laag. De risicoclassificatie (kans x impact) is hoog.

De tactische risico's komen voort uit de strategische risico's. De risico's worden elk kwartaal met de risico-eigenaar besproken. De operationele risico's worden maandelijks, wekelijks of zelfs dagelijks binnen de organisatie gemanaged. Daar waar nodig worden specifieke risicoanalyses uitgevoerd. Er is extra aandacht besteed aan de risico's op IT-gebied, vooral gericht op het vergroten van de bewustwording van de

risico's. Om de bewustwording en het eigenaarschap binnen het VGM te vergroten, is er in juli 2022 een hackersessie georganiseerd waarbij het belang van organisatorische maatregelen naast technische maatregelen is belicht. Het bewustzijn van medewerkers is daarbij van groot belang en hieraan zal de komende tijd extra aandacht worden besteed.

2. Activiteitenverslag 2022

2.1 Overzicht activiteiten 2022

2.1.1. Tentoonstellingen en presentaties in het Van Gogh Museum

In 2022 presenteerde het VGM een rijk en gevarieerd tentoonstellingsprogramma. Vanaf de heropening van het museum tot 13 februari 2022 was de tentoonstelling *De aardappeleters: misser of meesterwerk?* te zien, die in het najaar van 2021 was geopend. De tentoonstelling vertelde aan de hand van 24 schilderijen, 19 tekeningen, een schetsboekje en enkele prenten en brieven het complete verhaal achter het beroemde werk *De Aardappeleters* uit 1885. Hoewel het VGM tijdens de looptijd zo'n vijf weken gesloten was, trok de tentoonstelling maar liefst 92.519 bezoekers. De levensgrote nabootsing van de boerenwoning waar Vincent van Gogh het meesterwerk voorbereidde, gefinancierd door ASML, was een enorm succes: hoewel het aantal deelnemers beperkt was vanwege de coronamaatregelen, waren de schilderworkshops die er plaatsvonden dagelijks volgeboekt. Het VGM registreerde zelfs Nederlandse bezoekers die in het weekend speciaal terugkwamen voor de workshops. De boerenwoning waarin de bezoeker zichzelf met een kom aardappels kon fotograferen, bleek een populaire selfie-plek.

Van 11 maart tot 12 juni 2022 presenteerde het VGM *Van Gogh en de olijfgaarden*. Deze tentoonstelling, een samenwerking met het Dallas Museum of Art, belichtte de reeks van vijftien schilderijen van olijfgaarden die Vincent van Gogh in 1889 maakte in Saint-Rémy-de-Provence. Deze belangrijke groep schilderijen was dankzij unieke bruiklenen van over de hele wereld voor één keer weer samen te zien. De tentoonstelling werd uitstekend ontvangen in de pers en bij het publiek en trok 212.041 bezoekers. *Van Gogh en de olijfgaarden* is de best gewaardeerde tentoonstelling sinds we dat meten (2016). Bijna negen van de tien bezoekers kwalificeerde de tentoonstelling met uitstekend of zeer goed.

Van 20 mei tot 4 september 2022 was in het VGM de eerste overzichtstentoonstelling van Etel Adnan in Nederland te zien: *Kleur als taal*. 78 werken van Adnan (1925-2021) gingen de dialoog aan met 10 werken van Vincent van Gogh, een van haar grote inspiratiebronnen. De tentoonstelling stond in het teken van de verbondenheid die beide kunstenaars voelden met de natuur, hun intense kleurgebruik als expressiemiddel en de rol van taal in hun leven en werk. *Kleur als taal* kwam tot in stand in nauwe samenwerking met de kunstenaar zelf. Tot aan haar overlijden in november 2021 heeft het VGM meermaals met haar kunnen spreken over het leven, haar werk en Vincent van Gogh. De tentoonstelling was een groot succes, ontving lovende recensies en trok 153.598 bezoekers.

In het najaar opende de tentoonstelling *Golden Boy* Gustav Klimt. *Inspired by Van Gogh, Rodin, Matisse...* waarin het werk van Klimt letterlijk te midden van zijn inspiratiebronnen werd geplaatst. Nooit eerder was in Nederland zo'n groots opgezet overzicht van Klimts oeuvre te

zien met iconische topstukken van over de hele wereld, in samenhang met werk van andere grootheden zoals Van Gogh, Rodin en Matisse. *Golden Boy Gustav Klimt* bracht zijn duizelingwekkende carrière in kaart aan de hand van thema's die in zijn werk aan bod komen. Er waren 24 schilderijen en 12 werken op papier van zijn hand te bewonderen, en een even groot aantal werken van andere Europese kunstenaars, waaronder Van Gogh, Whistler, Sargent, Toorop, Monet, Rodin, Toulouse-Lautrec en Matisse. In totaal bezochten 262.317 bezoekers de tentoonstelling. Pers en publiek waren zeer lovend, met vijfsterrenrecensies en geweldige reacties van bezoekers. *Golden Boy Gustav Klimt* was een samenwerking met het Belvedere in Wenen en was te zien van 7 oktober 2022 tot en met 8 januari 2023.

In het Valentijnsweekend opende het VGM *Maurice Denis: Amour*. In deze presentatie stond de prentenserie *Amour* (1899) van kunstenaar Maurice Denis (1870-1943) centraal, bestaande uit 13 kleurenlithografieën met verfijnde kleuren en zachte krijtachtige lijnen. Denis baseerde zijn prenten op de poëtische passages die hij in zijn dagboek schreef over zijn liefde voor Marthe Meurier, die later zijn vrouw en vaste model zou worden.

Van het Mr Cornelis Roozen Fonds heeft het VGM een beurs toegekend gekregen om het werkproces te onderzoeken van de Nabis-kunstenaars Edouard Vuillard, Maurice Denis, Pierre Bonnard en Ker-Xavier Roussel bij het maken van hun lithoseries voor kunsthandelaar en uitgever Ambroise Vollard. *Maurice Denis: Amour* was de tweede presentatie in de reeks waarin deze vier series centraal staan; in 2019 was een presentatie over Vuillard te zien. De uiteindelijke resultaten van dit onderzoeksproject, Van proef tot perfectie, zullen worden gebundeld in een wetenschappelijke catalogus. De presentatie was te zien van 11 februari tot en met 15 mei 2022.

Van 25 maart tot en met 3 juli werd de bescheiden tentoonstelling *Zielsverwanten: Andries Bonger en Odilon Redon* in het Rietveldgebouw gehouden. De presentatie belichtte de vriendschap tussen de Nederlandse verzamelaar Andries Bonger (1861-1936) en de Franse kunstenaar Odilon Redon (1840-1916), en omvatte de meer dan 30 kunstwerken van Redon die zich in de collectie van het VGM bevinden. Ze zijn bijeengebracht zijn door Andries Bonger, de broer van Theo van Goghs echtgenote Jo, die ook met beide broers Van Gogh bevriend was. Hij verzamelde Redons werk en groeide uit tot de belangrijkste vertrouweling van de kunstenaar. In de Franstalige publicatie *Sans adieu* werd voor het eerst de volledige correspondentie tussen kunstenaar en verzamelaar toegankelijk gemaakt, bestaande uit honderden uitgebreide brieven. In een vierdelige videoserie op het YouTube-kanaal van het VGM was een Nederlandstalige bloemlezing te beluisteren met de mooiste passages uit deze rijke briefwisseling.

Van 25 mei tot 11 september 2022 was de kleine tentoonstelling *Why so serious?* in het Rietveldgebouw te zien, ontwikkeld door de Beeldbrekers, een groep van achttien Amsterdamse jongvolwassenen met een biculturele achtergrond die het museum adviseert over onder andere hoe het inclusiever kan zijn. Met *Why so serious?* gaven de Beeldbrekers een nieuwe kijk op de collectie van het VGM en daagden ze bezoekers uit om kunst op een andere manier te ervaren door niet de zware onderwerpen, maar juist de luchtige kanten te belichten: schilderplezier, het zomergevoel dat schilderijen kunnen oproepen of de onverwachte ontdekkingen in kunstwerken die je kunnen laten lachen. De kleine presentatie toonde werken van Van Gogh en zijn tijdgenoten, zoals Claude Monet en Isaac Israëls. Van 16 september tot 11 december 2022 presenteerde het VGM *De Gasfabriek: Van Eeden & Van Gogh* in het Rietveldgebouw. In deze

intieme tentoonstelling waren werken te zien van kunstenaar Marcel van Eeden (Den Haag, 1965) en Vincent van Gogh. Van Goghs Haagse tekening *Gasfabriek* (1882) inspireerde Van Eeden tot het maken van een nieuwe serie werken, speciaal voor deze tentoonstelling. Zes grootschalige houtskooltekeningen en een reeks zwart-witfoto's werden getoond naast Van Goghs tekening van de gasfabriek uit 1882 en de daaraan gerelateerde brieven van zijn hand. De tentoonstelling reisde door naar DMC en was daar te zien van 16 december 2022 tot en met 12 maart 2023.

2.1.2 Presentaties in De Mesdag Collectie

In 2022 werden voorbereidingen getroffen om DMC op te knappen ter voorbereiding op het jaar 2023, waarin wordt gevierd dat DMC 120 jaar eerder aan de Staat werd geschonken. DMC focust op het toegankelijker en uitnodigender maken van het museum, onder meer door de entree en ontvangsthallen op te frissen.

In 2022 presenteerde DMC haar eerste audiotour. Bezoekers werden in twintig stops door de Nederlandse komiek Kiki Schippers door het museum en de vaste tentoonstelling geleid. Het project *Humor in kunst*, waar deze audiotour een onderdeel van is, is een samenwerking tussen twee theaters, zes musea en zes komieken in Den Haag, bedoeld om nieuwe bezoekersgroepen aan te trekken.

Er waren naast de vaste presentatie *Bij de Mesdags thuis* drie collectiepresentaties te zien. Tot en met 13 februari 2022 was *Een levende collectie* te zien, met drie schilderijen die recent aan de collectie van het museum zijn toegevoegd: *Hollands strandgezicht* van Hendrik Willem Mesdag zelf, *Zelfportret met een portret van Raden Mas Jodjana op de achtergrond* van Isaac Israëls en *Haringrokerij* van Philip Sadée. De verzameling kunstwerken van DMC, die in 1903 door Hendrik Willem Mesdag en Sientje Mesdag-van Houten aan de Staat werd geschonken, wordt alleen in uitzonderlijke gevallen uitgebreid door een aankoop of schenking.

In de presentatie *Haagse kunstenaarsvrienden*, van 18 februari tot 19 juni 2022, stonden verbintenis en vriendschap centraal. De Mesdags waren goed bevriend met kunstenaars als Jozef Israëls en de broers Maris en Anton Mauve. Ze deelden hun artistieke leven en portretteerden elkaar. In totaal waren negen van deze portretten te bewonderen, die hun warme vriendschappen weerspiegelen en verhalen uit de Haagse kunstkringen onthullen.

Tot 13 november 2022 presenteerde DMC *In de ban van de natuur*. Tekeningen van Rousseau en Daubigny met bijzondere werken van Théodore Rousseau (1812-1867) en Charles-François Daubigny (1817-1878). De Mesdags brachten een grote verzameling werken van de kunstenaars van Barbizon bijeen, waarvan de meeste tekeningen van de hand van Rousseau en Daubigny zijn. Deze kunstenaars trokken in de eerste helft van de 19de eeuw naar het Franse dorp Barbizon in de eeuwenoude bossen van Fontainebleau. Daar schilderden en tekenden ze de ongerepte natuur zonder deze te idealiseren, zoals hun voorgangers deden. In deze tentoonstelling waren de bijzondere werken op papier te ontdekken die de kunstenaars daar maakten.

2.1.3 Tentoonstellingen in het buitenland

Tot 6 februari 2022 was in het Dallas Museum of Art *Van Gogh and the Olive Groves* te bezoeken, gewijd aan de serie van vijftien olijfboomgaarden die Van Gogh in het laatste jaar van

zijn leven in Saint-Rémy-de-Provence maakte. De musea werkten intensief samen aan het onderzoeken van alle werken uit de reeks, en presenteerden de resultaten in de Engelstalige wetenschappelijke catalogus *Van Gogh and the Olive Groves*, Dallas Museum of Art/Van Gogh Museum (2021).

2.1.4. Conserveren, restaureren en onderzoeken

Het VGM zet als internationaal kennisinstituut de samenwerking met de internationale top van de museumwereld voort. Het inhoudelijk team van conservatoren, onderzoekers en restauratoren onderhield ook in 2022 een intensief netwerk met Van Gogh-experts over de hele wereld. Het partnerschap van VGM met hightechbedrijf ASML is in 2022 zijn vierde jaar ingegaan. Als *partner in science* werkt ASML samen met het museum aan het behoud van Van Goghs nalatenschap. Het partnerschap draagt bij aan onderzoek naar de eigenschappen en degradatie van de verf die Van Gogh gebruikte en aan de ontwikkeling van nieuwe, innovatieve onderzoekstechnieken op dit gebied. Er lopen op dit moment drie PhD-projecten in samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en de Universiteit van Amsterdam, gericht op de materialen die Van Gogh in zijn schilderijen gebruikte. Onderzoekers van ASML en studenten van de Technische Universiteit Eindhoven werken intussen aan de ontwikkeling van een innovatieve scanner om de conditie van schilderijen te analyseren en monitoren. Ook werkt het VGM aan het catalogiseren en organiseren van alle natuurwetenschappelijke onderzoeksdata van de Van Gogh Museum-collectie, zodat deze voor toekomstige generaties worden vastgelegd en toegankelijk gemaakt.

In oktober 2022 werd in samenwerking met dr. ing. Kerstin Kracht een vibratieonderzoek opgestart. Aanleiding was het onderzoeken van de mogelijkheid of in september 2023 twee bijzondere Van Gogh-schilderijen veilig kunnen reizen naar *Van Gogh in Auvers-sur-Oise* in Parijs, een tentoonstelling die het VGM organiseert in samenwerking met het Musée d'Orsay. Dr. Kracht is als ingenieur en hoogleraar aan de Technische Universiteit van Berlijn gespecialiseerd in vibratietechnologie en continuümmechanica en heeft onderzoek gedaan naar het specifieke trillingsgedrag van schilderijen. Haar is gevraagd advies uit te brengen over wat er nodig is om kwetsbare schilderijen optimaal te beschermen tegen schadelijke trillingen die kunnen optreden als gevolg van handling en transport.

In september 2022 werd de restauratie afgerond van Van Goghs *Landschap bij avondschemering* (1890). De restauratie werd uitgevoerd met financiële steun van de Bank of America in aanloop naar de jubileumtentoonstelling over Van Gogh en Auvers in 1923. Onder andere werd het niet oorspronkelijke vernis van het schilderij afgenomen, waardoor de textuur van het oppervlak weer beter tot zijn recht komt en de kleurcontrasten zijn hervonden. Ter voorbereiding op de jubileumtentoonstelling in 2023 in DMC zijn in totaal 14 schilderijen en 8 lijsten behandeld, mede door externe restauratoren.

Dankzij een gulle donatie door de PACCAR Foundation, tevens sponsor van het restauratieatelier, beschikt het restauratieatelier van het VGM over een digitaal röntgenapparaat, dat in 2022 in gebruik is genomen. Röntgenopnames worden vaak gebruikt voor de conservering en restauratie van schilderijen om onderliggende schade, die met het blote oog niet zichtbaar is, in kaart te brengen. Daarnaast kan er met deze opnames inzicht worden verkregen in de werkwijze van de kunstenaar en in de restauratiegeschiedenis van een schilderij. Ook kan röntgenonderzoek aanwijzingen opleveren die van belang kunnen zijn in

discussies over datering en authenticiteit. Onderliggende voorstellingen worden op een röntgenopname zichtbaar; op de eerste proefopnames met enkele werken uit de collectie van het VGM en DMC werden onder de schilderijen van landschappen onderliggende composities ontdekt.

2.1.5 Aanwinsten

In 2022 werd met steun van Fonds Mr. Cornelis Roozen de koop gesloten van een bijzonder portret van Emile Bernard (1868-1941), een dierbare kunstenaarsvriend van Van Gogh: Portret van een jonge vrouw, 1887. Met steun van de VriendenLoterij verrijkte het VGM de collectie met de pastel Julie Manet op het balkon, 1884, van Berthe Morisot (1841-1895), een van de weinige vrouwelijke impressionisten. Daarnaast verwierf het VGM de lithografie Les Andelys uit 1895 van Paul Signac, een van de sleutelfiguren in de printwereld van het fin de siècle. De collectie werd aangevuld met diverse proefdrukken voor prenten van Ker-Xavier Roussel (1867-1944) en Maurice Denis (1870-1943) en een lithografie en een plakboek van Théophile-Alexandre Steinlen (1859-1923). Ook werd een houtsnede van Félix Vallotton (1865-1925) aan de collectie toegevoegd: De windvlaag (Le coup de vent), 1894. Met steun van de VriendenLoterij verwierf het museum een werk van Pierre Puvis de Chavannes (1824-1898), namelijk Portret van Eugène Benon, 1882, een van de weinige portretten van de hand van deze kunstenaar. Daarnaast kocht het VGM een bundel tentoonstellingscatalogi uit de jaren 1884-1895 aan van theater en tentoonstellingsruimte La Bodinière, een drogenaaldets van Henri Charles Guérard (1846-1897), en een geëtste koperplaat van Félix Bracquemond (1833-1914). Het VGM ontving een zeer bijzondere schenking van familie Visser 't Hooft voor De Mesdag Collectie: een zeldzaam, voorheen onbekend notitieboek van Hendrik Willem Mesdag en Sientje Mesdag-Van Houten. Het VGM kreeg eveneens een ets op papier van Annemarie Bergmans en Jaap Brouwer: Proefdruk voor Stilleven met magnolia's van Barbara Elisabeth van Houten (1862-1950), geschonken door Annemarie Bergmans en Jaap Brouwer.

2.1.6 Educatie

Van Gogh op school is een digitaal onderwijsplatform in samenwerking met LessonUp, mede mogelijk gemaakt dankzij financiering van de Stavros Niarchos Foundation. Het platform, beschikbaar in het Nederlands, Engels en Frans, biedt gratis digibordlessen over het leven en werk van Vincent van Gogh voor het primair en voortgezet onderwijs. In 2022 werden er door 574 docenten 7.483 lessen gegeven, in onder meer Nederland, België, Duitsland, Griekenland, Myanmar (Birma), Servië, Italië, Denemarken, Thailand, Verenigde Staten, Brazilië, Taiwan, Saudi-Arabië, Colombia, Noorwegen, Groot-Brittannië, Finland, Indonesië, Nieuw-Zeeland, Hongkong, Pakistan, Uruguay en op Aruba. Hiermee zijn zo'n 174.000 leerlingen bereikt.

In 2022 ontwikkelde het VGM samen met ASML nieuw lesmateriaal over kunst en techniek. Deze gratis interactieve lessen voor het primair en voortgezet onderwijs worden gratis aangeboden op onderwijsplatform Van Gogh op school. In de Masterminds & Masterpieces-lessen Van Gogh onder infrarood en Van Gogh onder röntgen ontdekken leerlingen hoe een restaurator infrarood en röntgenstraling inzet bij onderzoek naar schilderijen van Vincent van Gogh. Deze lessen zijn op de museumwebsite beschikbaar. Tijdens het Weekend van de Wetenschap op 1 en 2 oktober 2022 nodigden het VGM en ASML jong en oud uit om in de huid van een onderzoeker te kruipen en over de schouder van een van onze restauratoren mee te kijken.

Met het outreach-programma Van Gogh gaat naar school werden in 2022 in totaal 361 gastlessen gegeven op scholen in een focuswijk binnen een straal van 60 kilometer vanaf de ring Amsterdam. Er is gestart met het aanbieden van workshops voor het voortgezet onderwijs; hiermee werden zes klassen bereikt. Dit aantal zal de komende jaren worden uitgebreid. Ook dit jaar organiseerde het VGM weer de goedbezochte Familiedagen. Op deze speciale dagen tijdens de schoolvakanties organiseert het museum extra veel activiteiten voor kinderen, zoals gratis familierondleidingen, Vincents Tekenaar, puzzels, XL kleurplaten, kinderyoga, speurtochten en een voorleesexpress.

Voor kinderen voor wie kunstonderwijs niet altijd toegankelijk is, lanceerde het VGM in november 2022 samen met DHL Heart for Art. Dit nieuwe, internationale educatieve programma laat kinderen kennismaken met de wereld van Vincent van Gogh, stimuleert hun creatieve ontwikkeling en nodigt hen uit om belangrijke thema's uit Vincents leven met elkaar te bespreken, zoals identiteit, het najagen van dromen en het omgaan met tegenslagen. Leerkrachten worden in speciale sessies – op locatie of online – getraind door ervaren docenten van het VGM. Dit programma is in New York gestart en zal meerdere steden in de Verenigde Staten aandoen.

De multimediatour van het VGM, beschikbaar in elf talen, biedt bezoekers zowel bij de vaste collectie als de tijdelijke tentoonstellingen de kans om Van Gogh beter te leren kennen en zijn werk vanuit een andere hoek te bekijken. In totaal werden in 2022 527.000 tours verkocht. 38,96% van de bezoekers koos voor een tour, waarbij Engels de meest gekozen taal was.

2.1.7 Digitaal

In 2022 overtrof het bezoek van de website www.vangoghmuseum.nl zelfs het topjaar 2019, met ruim 8,6 miljoen bezoekers. Op 30 maart 2022 werd het Franse onderwijsplatform *Van Gogh à l'école* gelanceerd (www.vangoghmuseum.nl/fr/van-gogh-a-lecole). Het YouTube-kanaal van het museum genereerde een bereik van meer dan 1,5 miljoen views. Het aantal abonnees steeg van 12.000 naar 45.000. Op social media bereikte het museum in 2022 ruim 130 miljoen mensen. Er waren 350.000 e-mailnieuwsbrief opt-ins.

Voor het vormgevingsbureau was de ontwikkeling van de key visual en deliverables voor de Klimt tentoonstelling de eerste grootschalige toepassing van het nieuwe tentoonstellings-design-grid.

volgers per 20 december 2022:

Facebook 5.667.648

Twitter 1.673.139

Instagram 2.262.820

2.1.8. Pers en publiciteit

In het staartje van de lockdown als gevolg van de coronacrisis koos het VGM ervoor een prominente rol te spelen in het maatschappelijk debat over de nijpende situatie in de cultuursector en de noodzaak om de deuren van musea en andere culturele instellingen snel weer open te stellen voor publiek. Op 19 januari sloot het museum aan bij de landelijke actie Kapsalon Theater en werd voor een dag omgetoverd tot beauty- en kapsalon. Met deze ludieke actie wist het VGM een overweldigende hoeveelheid aan media-aandacht te genereren, in

binnen- en zeker ook buitenland.

Daarnaast is veel aandacht besteed aan de samenwerking met Nederlandse en internationale media om de activiteiten van het VGM en DMC voor het voetlicht te brengen bij het publiek, waarbij de tentoonstelling *Kleur als taal* tot in de Arabische wereld opzien baarde. Ook de tentoonstelling *Golden Boy Gustav Klimt* werd uitermate goed ontvangen, mede dankzij een persreis naar Wenen en een exclusieve samenwerking met *Nieuwsuur*.

Op het gebied van interne communicatie zijn grote stappen gezet, mede als gevolg van de tijdens de coronaperiode geleerde lessen. Zo wordt op reguliere basis fysiek en online samen in gesprek gegaan, een belangrijke manier om alle medewerkers geïnformeerd, betrokken en gemotiveerd te houden.

In 2022 hebben Double Nickel Entertainment-partners Jenette Kahn en Adam Richman de drama- en documentaire rechten verworven van *Alles voor Vincent*, de officiële biografie van Jo van Gogh-Bonger, de schoonzus van Vincent van Gogh. Met de volledige goedkeuring van en in samenwerking met het Van Gogh Museum begint Double Nickel Entertainment met de ontwikkeling van een serie gebaseerd op Jo's bijzondere levensverhaal dat vertelt hoe zij Van Goghs nalatenschap verspreidde en onder de aandacht bracht. Executive producers zijn Double Nickel en Hans Luijten, schrijver van *Alles Voor Vincent, Het leven van Jo van Gogh-Bonger* (2019, Prometheus).

[2.1.9 Museumpublicaties](#)

Bij de tentoonstelling *Aardappeleters: misser of meesterwerk?* was een publieksboek beschikbaar waarin onderzoeker Bregje Gerritse uitgebreid beschrijft hoe Vincent van Gogh te werk ging bij het voorbereiden en uiteindelijk schilderen van zijn meesterproef, waarmee hij zo graag wilde doorbreken als kunstenaar. Het boek verscheen bij uitgeverij Tijdsbeeld in het Nederlands en Engels.

Van Gogh en de olijfgaarden, met bijdragen van Nienke Bakker, Teio Meedendorp en Louis van Tilborgh, uitgegeven door Tijdsbeeld, gaat in op de bijzondere betekenis die de olijfboom voor Van Gogh had en wat hij met zijn schilderijen over dit onderwerp wilde uitdrukken. Dit Nederlandstalige boek is gebaseerd op de Engelstalige wetenschappelijke uitgave *Van Gogh and the Olive Groves*.

Bij *Kleur als taal* verscheen bij Rubinstein Publishing BV een Nederlands-/Engelstalige publicatie. *Etel Adnan – Vincent van Gogh. Kleur als taal/Colour as Language* bevat exclusieve interviews met Etel Adnan, die de ruggengraat vormden voor de tentoonstelling. Conservator Sarah Tas schreef een essay over de kunstenaar in relatie tot Vincent van Gogh, en ook Etel Adnans partner, Simone Fattal, leverde een bijdrage aan het boek.

In oktober verscheen bij de Klimt-tentoonstelling de catalogus *Klimt geïnspireerd door Van Gogh, Rodin, Matisse*, het eerste uitgebreide overzicht van Gustav Klimt in de context van de kunstenaars die hem inspireerden. Het boek was een samenwerking met Museum Belvedere in Wenen en werd in een Nederlandse en Engelse editie uitgegeven door Tijdsbeeld. Auteurs: Edwin Becker, Markus Fellinger, Lisa Smit, Renske Suijver (red.), Stephanie Auer en Marian Bisanz-Prakken.

In september lanceerden het museum en Uitgeverij Rubinstein in samenwerking met Van Gogh Europe *De Grote Vincent van Gogh Atlas Junioeditie*, een rijk geïllustreerd boek dat kinderen meeneemt langs alle plekken waar Vincent woonde en werkte. Het boek, een bewerking voor jongeren van de inmiddels in zeven talen verschenen *De Grote van Gogh Atlas*, is geschreven door journalist en auteur Nienke Denekamp en senior educator René van Blerk, en geïllustreerd door Geert Gratama. Er verscheen een Engelse en Nederlandse editie. In de Kinderboekenweek deelde het museum 1.000 exemplaren van het pas verschenen boek uit aan basisscholen door heel Nederland.

In november publiceerde Bloomsbury Publishing in Londen de Engelstalige editie van de biografie van Jo van Gogh-Bonger: *Jo van Gogh-Bonger: The Woman Who Made Vincent Famous*. De biografie over het indrukwekkende leven van de vrouw van Theo en schoonzus van Vincent van Gogh is geschreven door senior onderzoeker Hans Luijten, die in 2019 in het Nederlands verscheen bij uitgeverij Prometheus.

In 2022 werden verschillende goedlopende titels herdrukt, waaronder de museumgids in negen talen, *Oog in oog met Vincent*, het Van Gogh Museum Meesterwerken-boek in tien talen, verschillende titels in de Focus-serie en *Van Gogh schilderijen: de meesterwerken*.

In de Van Gogh Museum Library is een reeks standaardwerken van het VGM digitaal toegankelijk, waaronder de bestandscatalogi, de reeks Van Gogh Studies en de Van Gogh-publicaties die niet meer in druk zijn, aangevuld met 19de-eeuwse boeken die Van Gogh zelf in zijn kast had staan.

2.1.10 Evenementen en samenwerkingen

Vincent op Vrijdag is een unieke avond in het Van Gogh Museum met live muziek en een verrassend programma, georganiseerd in samenwerking met jonge, lokale talenten, makers in initiatieven. Hiermee bieden we drempelverlagende, originele programma's om een grote groep jongvolwassenen aan te spreken. De vrijdagavonden worden gerealiseerd in samenwerking met Van Gogh Verbindt en de Beeldbrekers. In 2022 zijn er zeven Vincent op Vrijdagen georganiseerd, met live performances, talks, rondleidingen, dj's, een cocktailbar en bijzondere AV-projecties. Er waren bijzondere samenwerkingen met opkomende makers als Stippenlift en Iriée Zamblé, maar ook met grotere namen als Cineville en The House of Vineyard. Ook mochten we Naaz, Upsammy & Sjoerd Martens, Mignon Nusteling, Lotte van Eijk, Yeliz Çiçek en Fatima Ferrari in het museum verwelkomen. Alle vrijdagavonden werden goed bezocht; vier vrijdagavonden waren zelfs volledig uitverkocht. In december vond een bijzondere Vincent op Vrijdag plaats: *Golden Femme*. Het VGM presenteerde samen met Amber Vineyard een avond vol performances, workshops en muziek. De *lethal female figures* uit de Nederlandse ballroomscene kwamen samen om de sirenen uit Gustav Klimts gouden schilderijen tot leven te wekken, er waren runway-workshops en performances van de House of Vineyard.

Op 5 november 2022 werd een succesvolle editie van Museumnacht gevierd. Het thema was dit jaar 'Kunst, kitsch, cult of camp'. De circa 7.000 bezoekers konden kennismaken met een kleurrijk palet van kunstuitingen: van moderne dans tot smartlappen, memes, poëzie en spoken word. De pop-upexpositie *Van Gogh en ik*, een samenwerking met organisatie De Vrolijkheid, toonde kunst gemaakt door jongeren in asielzoekerscentrum Gilze. Zij maakten een reeks zelfportretten in de vorm van collages en vrije werken, geïnspireerd op Vincent van Gogh. Ook

was een deel van de Klimt-tentoonstelling te bezoeken, en er waren workshops, rondleidingen en een museumtalk. Het afgelopen jaar heeft DMC in samenwerking met de Haagse theaters Diligentia en Pepijn een nieuwe audiotour voor de vaste collectie laten maken door cabaretier Kiki Schippers.

2.1.11 Ondernemend

Het VGM is altijd op zoek naar nieuwe, bijzondere invalshoeken om het werk van Vincent van Gogh voor een breed publiek toegankelijk te maken. Het museum werkt samen met verschillende licentiepartners aan unieke, duurzame producten, aangepast aan en aansluitend op een bepaalde markt of cultuur en gebaseerd op de collectie van het VGM en het verhaal van de kunstenaar. Dankzij de wereldwijde populariteit van Van Gogh zijn licentiepartners over de hele wereld actief.

In de zomer van 2022 werd MUD Jeans x Van Gogh Museum gelanceerd, een collectie van gerecyclede denim. MUD Jeans is 's werelds eerste circulaire denim merk. De items uit deze collectie zijn voorzien van gelaserde details van zinnen uit Vincents brieven in zijn eigen handschrift, en geborduurde rugprints van zijn meesterwerken *Amandelbloesem* en *Zelfportret met grijze vilthoed*. Ter gelegenheid van de tentoonstelling *Van Gogh en de olijfgaarden* lanceerde Monini een speciale limited edition van hun olijfolie. De originaliteit van deze samenwerking werd beloond met een Italian Food Award, een onderscheiding waardoor nieuwe producten uit de voedingsindustrie in de spotlights worden gezet. In 2022 is de samenwerking met Casely tot bloei gekomen met een breed aanbod van telefoonaccessoires onder de noemer 'Hold a masterpiece in your hand'. Het bedrijf werkt aan een duurzaamheidsstrategie waarbij hun producten voor de helft bestaan uit gerecyclede materialen.

Om het verhaal van Van Gogh te vertellen aan mensen die niet naar het museum in Amsterdam kunnen komen, is de *Meet Vincent van Gogh Experience* ontwikkeld. Deze officiële 3D-experience van het museum was tot 9 januari 2022 in Madrid te bezoeken. Daarna opende de prijswinnende Experience in het voorjaar voor het eerst zijn deuren in Zuid-Amerika, en wel in Santiago de Chili. De *Meet Vincent van Gogh Experience* geeft een divers, internationaal publiek de kans om zich door middel van interactieve installaties en levensechte decors onder te dompelen in de wereld van Vincent van Gogh. De Experience, een samenwerking met Proactiv Entertainment, was in Santiago te bezoeken van 1 juli tot 15 augustus, trok 94.000 bezoekers en mocht op lovende reacties in de pers rekenen. Na Santiago de Chili zal de Experience in 2023 doorreizen naar Buenos Aires

2.2 Reflectie planmatig beleid voor het beheer van de cultuurgoederen of verzamelingen

Het VGM beheert de cultuurgoederen waar het op grond van de Erfgoedwet verantwoordelijk voor is planmatig, doelmatig en conform hetgeen is vastgesteld in het beleidsplan collectiebeheer. Er is sprake van druk op de collectie omdat deze beperkt van omvang is en zeer gewild. Bruikleenverzoeken worden zorgvuldig afgewogen en voor een klein deel toegekend. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt met bruikleenemers wat betreft beveiliging, (hoeveelheid) licht, relatieve vochtigheid, temperatuur, trillingen, transport, verpakkingen en handling in het algemeen. Als een werk in bruikleen wordt gegeven, zien professionele koeriers vanuit verschillende afdelingen (Collectiebeheer & Restauratie, Registrar's Office en Collectie &

Onderzoek) toe op naleving van deze afspraken. De afspraken worden goed nageleefd – ook in 2022.

Ten aanzien van de toegestane hoeveelheid licht op de werken wordt regelmatig in rapportages bijgehouden of die binnen de gestelde norm blijft. In de afgelopen jaren werd er een aantal maatregelen genomen om het vastgestelde lichtbeleid zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren, zoals het permanent afdekken van lichtkoepels, het aanbrengen van lichtwerend folie op ramen, en het installeren van bewegingssensoren. De blootstelling van werken aan licht wordt periodiek gemeten en wordt vastgelegd in het collectie-informatiesysteem Adlib Museum Plus. Er werd een aantal pilots gerealiseerd om overgangen in lichtintensiteit af te vlakken middels nieuwe verlichtingsarmaturen naast de objectverlichting. De eerste zalen zijn inmiddels met deze nieuwe verlichting uitgerust.

Hightechbedrijf ASML heeft zich als een van de hoofdpartners voor een periode van vijf jaar (van 2019 tot 2024) aan het VGM verbonden als *partner in science*. In de samenwerking staan het onderzoek naar de precieze opbouw en samenstelling van de gebruikte materialen centraal, het scannen van de conditie van schilderijen en het creëren van een digitale reconstructie van een schilderij. Behalve een substantiële financiële bijdrage (onder andere voor onderzoek en restauratie) stelt ASML een team van onderzoekers beschikbaar om samen met het VGM de invloed van externe factoren op de conditie van kunstwerken te onderzoeken. Op basis van dit onderzoek kan nóg beter voor de collectie worden gezorgd.

Het beheer van de collectie is ondergebracht bij de afdeling Collectiebeheer en Restauratie, die de preventieve en actieve conservering op zich neemt. Per jaar wordt gepland welke werken er worden gerestaureerd en op welke wijze de restauratie moet plaatsvinden. Voor de registratie en administratie wordt eveneens gebruikgemaakt van Adlib Museum Plus en van het Digital Asset Management-systeem Cumulus. Hierin worden onder andere identificerende kenmerken, afbeeldingen, standplaats en de juridische status bijgehouden. De standplaatsregistratie wordt periodiek en steekproefsgewijs gecontroleerd.

2.3 Reflectie meerjarig onderhouds- en investeringsplan huisvesting

Om de vastgoedportefeuille van het VGM op de lange termijn te laten aansluiten bij de missie en visie van het VGM, werd in 2018 de huisvestingsvisie 2018-2033 vastgesteld. Hieruit volgt een meerjarenhuisvestingsplan per object, met bijbehorend meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Door middel van input van de NEN 8021 (prestatiemeting) heeft het VGM het meerjarenhuisvestingsplan MP6 (Museumplein 6) 2019-2023 en voor DMC (2023-2027) vastgesteld. De onderhoudsplannen worden jaarlijks bijgewerkt.

In 2022 is gestart met de 1-meting in opdracht van OCW ter evaluatie van de financiering op grond van de Erfgoedwet. Deze evaluatie zal worden afgerond in 2023. De resultaten van de samenwerking met Spie Nederland B.V. (vanaf 2022 de nieuwe naam van onze partner die voorheen als Strukton bekendstond) zijn positief. Er zijn in 2022 minder reguliere en acute storingen opgetreden.

In 2022 is begonnen met de voorbereidingen van verschillende projecten, waaronder het renovatieproject bedoeld om de bewegwijzering en bezoekerservaring te verbeteren. Daarnaast

zal in 2023 worden gestart met de vervanging van de beveiligingstechniek (uitvoering in 2024). Dit project heeft als doel om aanpassingen te verrichten conform de in 2023 herijkte VGM-beveiligingsnorm en om technische optimalisatie te creëren. In 2023 zal de algemene verlichting op de tentoonstellingszalen worden vervangen. Dit langdurige project heeft als doel om een veilige en duurzame presentatie van de kunst te realiseren en een optimalisatie van de bezoekersbeleving. Ook zal de implementatie van een nieuw klimaatbeheersingssysteem plaatsvinden dat positieve resultaten op de energiekosten zal hebben.

3. Resultaat en exploitatie

3.1 Resultaat

De totale inkomsten over 2022 bedragen € 58,6 mln. en zijn aanzienlijk hoger dan de inkomsten in 2021 (€ 48,2 mln.), wat wordt veroorzaakt door hogere eigen inkomsten (directe en indirecte inkomsten en bijdragen uit private middelen). Deze zijn toegenomen met circa € 23,4 mln. ten opzichte van 2021, als gevolg van meer bezoekers (1.364.023 ten opzichte van 366.356 in 2021). De stijging van het aantal bezoekers ten opzichte van 2021 heeft te maken met het grotendeels ontbreken van coronamaatregelen in 2022. De incidentele subsidies, als compensatie voor de coronamaatregelen, zijn afgenomen met € 13,8 mln. In 2022 is geen gebruik gemaakt van NOW-regeling en TVL-regeling. Het museum heeft een extra Rijksbijdrage van € 6,6 mln ontvangen voor de eerste maanden van het jaar waarin het museum gesloten was als gevolg van de Corona maatregelen.

In het budget over 2022 werd rekening gehouden met een lager aantal bezoekers als gevolg van corona maatregelen. Daarnaast was de extra Rijksbijdrage niet voorzien in het budget. Dit verklaart de hogere inkomsten ten opzichte van het budget.

De lasten van het VGM over 2022 bedroegen € 53,9 mln. Dit is € 11,8 mln. hoger dan in 2021. Deze stijging hangt samen met de hogere bezoekersaantallen in 2022 en toename van kosten voor tentoonstellingen ten opzichte van voorgaand jaar. Het financieel resultaat bestaande uit de rentebaten en de rentelasten was in 2022 € 2,5 mln. negatief (2021: 0,6 mln. positief). Dit werd met name veroorzaakt door een negatief resultaat op de beleggingsportefeuille. Bij de interne fusie is een voorziening op een langlopende lening vrijgevallen met als gevolg een buitengewone bate van € 1,9 mln.

Bovenstaand heeft er toe geleid dat resultaat van het VGM over 2022 uitkomt op € 5,6 mln. positief resultaat (in 2021: € 5,8 mln. positief resultaat). Dit positieve resultaat wordt deels toegevoegd aan de algemene reserve en deels gereserveerd in bestemmingsreserves voor 3,9 mln.

Ultimo 2022 was de solvabiliteit (de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal) 58,3% (2021: 59,6%). Het eigen vermogen inclusief het jaarresultaat bedroeg in totaal € 47,9 mln., en het balanstotaal was ultimo 2022 € 81,8 mln. (2021: 44,1 mln. respectievelijk 73,9 mln.). De liquide middelen waren ultimo 2022 in totaal € 45,2 mln. (2021: 35,3 mln.), daarnaast beschikte het VGM over € 16,2 mln. aan (vrij verhandelbare) beleggingen (2021: 16,7 mln.). De

vlokkende activa waren ultimo 2022 € 55,4 mln. (2021: 45,6 mln.). De kortlopende schulden bedroegen ultimo 2022 € 9,5 mln. (2021: 6,4 mln.).

3.2 Resultaatbestemming

Het resultaat van het VGM na belastingen over 2022 bedraagt € 5,6 mln. De directie wil dit bedrag in de eerste plaats besteden aan tentoonstellingen en huisvesting.

De resultaatbestemming voor 2022 is volgt:

1. *Reservering Tentoonstellingen €2 mln.*
Bestemd voor tentoonstellingskosten t/m 2027.
2. *Reservering Huisvesting €1 mln.*
Bestemd voor diverse ontwikkelingen m.bt. huisvesting
3. *Reservering Ontwikkeling Museumplein 4 €0,9 mln.*
Bestemd voor de toekomstige verbouwing van het gebouw.
4. *Bestemming restant saldo 2022: € 1,7 mln.*
Het bedrag van €1,7 mln. zal toe worden gevoegd aan de algemene reserve voor het opvangen van toekomstige tegenvallers. De huidige onzekerheden in de wereld (Ukraine, geopolitieke ontwikkelingen) laten zien dat het belangrijk is dat het VGM financieel gezond is en blijft.

3.3 Baten

De baten van het VGM over 2022 bedroegen € 58,6 mln. Dit is € 17,3 mln. hoger dan begroot en € 10,4 mln. hoger dan in 2021.

3.3.1 Publieksinkomsten

Het aantal bezoekers in 2022 was 1.364.023. De totale entreeopbrengst kwam in 2022 uit op € 20,3 mln.; in 2021 was de entreeopbrengst € 5,1 mln. De verkoop van multimediatours realiseerde een omzet van € 1,4 mln. In 2022 maakte 38,6% van de bezoekers gebruik van een multimediatour, tegenover 39,7% in 2021.

De omzet van de groep Commercie liet in 2022 ten opzichte van 2021 een stijging van € 8,4 mln. zien, naar een totaal van € 15,1 mln.

3.3.2 Subsidies en overige overheidssteun

Het VGM kreeg in 2022 BIS-subsidie voor de activiteiten van het museum, en subsidie op grond van de Erfgoedwet voor huisvesting en collectiebeheer. In 2022 heeft het VGM geen beroep gedaan op de Tijdelijke Noodmaatregeling Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW 6). Stichting Van Gogh Museum ontving in aanvulling op de BIS-subsidie extra subsidie op grond van Regeling aanvullende subsidie culturele en creatieve sector COVID-19.

3.3.3 Sponsoring en private bedragen

Fondsen die in 2022 diverse aankopen mogelijk maakten zijn onder meer de VriendenLoterij, The Yellow House-geefkring, de Vincent van Gogh Stichting en Fonds Mr. Cornelis Roozen. Fonds 21 is partner van Van Gogh Verbindt en steunt dit project gedurende vier jaar met een bijdrage van € 150.000 per jaar. Met Van Gogh Verbindt onderzoekt het VGM hoe het relevanter kan worden voor Amsterdamse jongeren met biculturele achtergrond en het heeft hiertoe ook in 2022 diverse activiteiten kunnen ontwikkelen.

3.4 Lasten

De lasten van het VGM over 2022 bedroegen € 53,9 mln. Dit is € 2,4 mln. hoger dan begroot en € 11,8 mln. hoger dan in 2021.

Het financieel resultaat bestaande uit de rentebaten en de rentelasten was in 2022 € 2,5 mln. negatief. Dit werd met name veroorzaakt door een negatief resultaat op de aandelenportefeuille.

3.4.1 Personeelslasten

In 2022 bedroegen de personeelslasten in totaal € 25,5 mln. Dat is € 2,3 mln. hoger dan begroot en € 4,1 mln. hoger dan in 2021. Deze personeelslasten betroffen salarislasten, kosten voor inhuur personeel en overige personeelskosten.

De personeelslasten waren hoger dan begroot door de inzet van meer oproepkrachten en inhuur en uitbreiding van fte – alles als direct gevolg van de toegenomen bezoekersaantallen.

3.4.2. Huisvestingslasten

De huisvestingslasten van € 8,9 mln. bestonden uit huur, servicekosten, beheer en onderhoud, en overige facilitaire kosten.

3.4.3 Overige kosten

De kosten van de vaste collectie bedroegen € 2,2 mln. De kosten van educatie en publieksbegeleiding bedroegen € 0,5 mln. De kosten van tentoonstellingen waren € 2,6 mln. De algemene kosten van € 5,6 mln. bestonden onder andere uit kantoorkosten en kosten voor automatisering, financiële zaken en verkoopkosten.

De stijging van € 0,9 mln. in kosten van de vaste collectie ten opzichte van 2021 was het gevolg van onder het uitbreiden van de activiteiten. De kosten van tijdelijke tentoonstellingen waren in 2022 ca. € 2 mln. hoger dan in 2021. De oorzaak is vooral gelegen in het feit dat er in 2022 meer tentoonstellingen werden georganiseerd dan in het jaar 2021. De stijging van de algemene kosten met ca. € 1,7 mln. werd met name veroorzaakt door de stijging van kosten van het betalingsverkeer doordat er meer online kaartverkoop was en meer kosten voor automatisering.

3.4.4 Kunstaankopen

Op 1 januari 2022 bedroeg het Aankoopfonds € 5 mln. (1 januari 2021: € 4,5 mln.). Gedurende 2022 werd een bedrag van € 0,1 mln. aan fondsen ontvangen ten behoeve van de aankoop van kunstwerken. In 2022 werd met steun van Fonds Mr. Cornelis Roozen de koop gesloten van een portret van Emile Bernard: Portret van een jonge vrouw, 1887. Met steun van de VriendenLoterij verrijkte het VGM de collectie met de pastel Julie Manet op het balkon, 1884, van Berthe Morisot.

De stand van het aankoopfonds per 31 december 2022 bedroeg € 3,6 mln. (2021: € 5 mln.).

3.5 Eigen inkomstenpercentage

Het eigen inkomstenpercentage is het totaal aan eigen inkomsten gedeeld door het totaal aan structurele subsidies. OCW hanteert hiervoor een norm van minimaal 19,5%. Het VGM genereerde over 2022 € 42,3 mln. aan eigen inkomsten en ontving € 9,5 mln. aan structurele subsidiegelden uit de BIS en de Erfgoedwet. Het eigen inkomstenpercentage komt daarmee uit op 436%.

3.6 Treasury

Het VGM werkt met een *treasury*-statuut en onderschrijft de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 voor zover deze is voorgeschreven in het Handboek verantwoording instellingen erfgoedwetsubsidie 2021-2024. Het VGM gebruikt geen derivaten ter afdekking van financiële risico's. Ook heeft het VGM een beleggingsstatuut.

Een belangrijk uitgangspunt in het Treasurystatuut is dat het aangaan van een speculatieve transactie of het creëren van een speculatieve positie als gevolg van het bewust nalaten te handelen niet is toegestaan. Alleen transacties voortkomend uit het verstrekken van leningen of het aantrekken van financiering zijn toegestaan.

In het Treasurystatuut zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

- VGM heeft op alle momenten voldoende liquide middelen beschikbaar om de lopende betalingen voor exploitatie, investeringen en planmatige uitgaven, zoals voor groot onderhoud en projecten, te kunnen voldoen. Tevens worden er liquide middelen gereserveerd voor kunst- aankopen;
- Beleggingen kunnen tijdig vrijgemaakt worden, zonder of tegen minimale kosten, om aankopen voor de collectie te kunnen financieren.
- Overtollige liquide middelen worden in eerste instantie, indien mogelijk, rentedragend uitgezet in het kader van het liquiditeitenbeheer. Op basis van de uitkomsten van de lange termijn liquiditeitsprognose worden overtollige liquide middelen aan de externe beheerder van de beleggingen aangeboden ter belegging, waarbij rekening wordt gehouden met onze duurzaamheidsdoelstellingen.

Toegestane financiële instrumenten (buiten het beleggingsmandaat):

- Bankrekeningen
- Deposito's
- Spaarproducten
- Vastrentende producten met een looptijd korter dan twee jaar.

De primaire beleggingsdoelstelling van het VGM, welke is opgenomen in het beleggingsstatuut, is het in stand houden van het vermogen, rekening houdend met mogelijke inflatie: instandhouding van het "reële vermogen". Het beleggingsbeleid is er op gericht met aanvaardbare risico's en kosten deze doelstelling op lange termijn te behalen. Vermogensgroei is passend indien dit niet gepaard gaat met toename van de risico's.

3.7 Effectenportefeuille

De effectenportefeuille wordt beheerd door Van Lanschot. Daarbij is het volgende van belang:

- Het prijsrisico van de effectenportefeuille wordt ondervangen door een voorzichtige beleggingsstrategie te hanteren en het beheer extern uit te besteden.
- Het prijsrisico van de voorraad merchandise wordt als gering aangemerkt, omdat zowel de inkoop- als de verkoopprijzen van de merchandise redelijk constant zijn.

- Het kredietrisico dat obligaties uit de effectenportefeuille niet kunnen worden afgelost wordt als gering beschouwd, omdat de uitgifte is gedaan door grote bedrijven en overheden.
- Het liquiditeitsrisico is klein, omdat er wordt belegd in obligaties en in aandelen die goed verhandelbaar zijn op de beurs.
- Er is sprake van een kasstroomrisico van de effectenportefeuille door schommelingen in de onderliggende waarde. Door maximaal 25% in aandelen te beleggen, wordt dit risico gemitigeerd.

De effectenportefeuille had ultimo 2022 een waarde van € 16,1 mln. en had de volgende samenstelling: € 1,1 mln. liquiditeiten, € 8,8 mln. staatsobligaties, € 2,9 mln. bedrijfsobligaties, 0,6 mln overige obligaties en € 2,7mln. aandelen. Over 2022 werd een negatief rendement gerealiseerd van € 2,6 mln. Dit is een negatief rendement van 14,4% (cumulatief vanaf 2016 - 2,8%).

4. Naleving Codes

4.1 Governance Code Cultuur (2019)

Het VGM onderschrijft de Governance Code Cultuur 2019 en leeft de Code na. Het reglement van de Raad van Toezicht en het bestuursreglement zijn compliant aan de nieuwe Governance Code Cultuur 2019. Naar aanleiding van de recente statutenwijzigingen zullen de reglementen wel moeten worden aangepast. In bijlage I wordt nader toegelicht hoe de verschillende principes uit de Governance code Cultuur door het VGM worden toegepast.

4.2 Code Diversiteit en Inclusie

Het VGM volgt zo goed als mogelijk de Code Diversiteit en Inclusie en wil relevant zijn voor en onderdeel zijn van een samenleving. Dit komt duidelijk tot uiting in de kernwaarden van het VGM en in de ambities in het Strategieplan 2021-2024.

4.2.1 Algemeen

Het VGM wil graag een plek zijn waar iedereen zich thuis voelt. Inclusie staat daarbij voorop. Het inclusiviteitsbeleid van het museum is erop gericht om iedereen in het museum welkom te heten. Het beleid schenkt extra aandacht aan Amsterdamse jongvolwassenen, bezoekers met een beperking en de groeiende groep ouderen in het land.

Het VGM werkt eraan om de manier waarop medewerkers schrijven en praten over kunst inclusiever te maken. In maart 2022 werd museumbreed de inclusieve schrijfwijzer gepubliceerd: een leidraad, ontwikkeld door een interne werkgroep, die medewerkers houvast kan bieden bij het schrijven van teksten in het algemeen en over de kunst in onze collectie in het bijzonder. De werkgroep gaf een workshop over dit onderwerp op een symposium over het *Van Gogh verbindt*-traject, en organiseerde op 14 april 2022 een sessie voor externe museumcollega's, in samenwerking met de organisatie *Musea bekennen kleur*.

Het doorlopende onderzoekstraject Van Gogh verbindt heeft als doel om jongvolwassenen op een duurzame manier te inspireren, te verrijken en te verbinden aan het VGM. Dit gebeurt door

middel van outreachprojecten in samenwerking met verschillende partners in Amsterdam, de Beeldbrekers, en de evenementen tijdens Vincent op Vrijdag, inhoudelijk en financieel gesteund door Fonds 21. In 2022 is het traject de tweede fase ingegaan en zijn in een symposium de bevindingen van de eerste vier jaar van het traject gepresenteerd. Een groep Verbinders zet zich binnen de organisatie steeds in om het gesprek over inclusie en het belang van diversiteit te bevorderen.

Ook in DMC staat de toegankelijkheid onder de aandacht, zo wordt er gekeken naar het verlagen van de drempels, het aanbieden van grootletterboeken, het online aanbieden van zaalteksten, het plaatsen van krukjes in het museum en het presenteren van films met gebarentaalondertiteling.

4.2.2 De vier P's

Aan de vier P's uit de Code Diversiteit en Inclusie geeft het VGM als volgt concreet uitvoering:

Programma

Tentoonstellingen en het totale programma moeten relevant zijn voor Nederlanders met allerlei achtergronden. *Van Gogh verbindt* leert dat zich thuis voelen, inspiratie, zich kwetsbaar opstellen, persoonlijke vaardigheden en ondernemersvaardigheden, culturele identificatie en actieve workshops onze programma's relevanter maken. Binnen het VGM vertegenwoordigen de Beeldbrekers jongvolwassenen met een bi-culturele achtergrond. De groep van 12 jongvolwassenen vormen een spiegel voor het museum en brengen gevraagd en ongevraagd eigentijdse ideeën in. In 2022 hebben de Beeldbrekers een grote bijdrage geleverd aan de programmering van Vincent op Vrijdag, waarbij ze verschillende workshops hebben ontwikkeld, rondleidingen hebben verzorgd en eigen programmaonderdelen hebben georganiseerd. Daarnaast hebben de Beeldbrekers meegewerkt aan de tentoonstelling *Kleur als taal*, ze hebben in co-creatie workshops ontwikkeld, hun verhaal gedeeld in de audiotour en meegelezen met de zaalteksten. Ook hebben de Beeldbrekers gewerkt aan de tentoonstelling *Why so serious?* gemaakt die van 25 mei tot en met 11 september te zien was.

Op 16 maart 2022 werd *Open up met Vincent* gelanceerd, een programma waarmee het VGM een positieve bijdrage wil leveren aan een open gesprek over mentale gezondheid vanuit de kunst en het levensverhaal van Van Gogh. De activiteiten, zoals mindfulness-sessies, creatieve workshops en het creëren van lesmateriaal, worden uitgevoerd in samenwerking met jongvolwassenen, zorginstellingen en professionals op het gebied van mentale gezondheid. Met de activiteiten in 2022 zijn de eerste stappen gezet voor dit project, en het museum heeft de ambitie *Open up met Vincent* de komende jaren structureel verder te ontwikkelen.

Op 1 juli 2022 tijdens Keti Koti vierde het VGM de afschaffing van de slavernij door aan te sluiten bij *Free Heri Heri For All*, een initiatief waarbij er landelijk 20.000 Heri Heri-maaltijden zijn uitgedeeld en het verhaal over deze dag en de maaltijd is gedeeld.

Naar aanleiding van een reactie van een bezoeker op de tentoonstelling over Etel Adnan, *Kleur als Taal*, heeft een bijeenkomst met en over bezoekers met een kleurzienstoornis plaatsgevonden. Het VGM is een onderzoek gestart naar de toegankelijkheid voor laaggeletterden.

Publiek

Diversiteit van de bezoekers en het bereiken van doelgroepen die het VGM nog niet eerder bezochten, zijn de speerpunten van het beleid van het VGM. Het nieuwe publiek heeft behoefte aan co-creatie en aan dialoog over maatschappelijke vraagstukken. Samen met de *Beeldbrekers* wil het VGM cultureel diverse groepen aantrekken die het VGM niet eerder bezochten. De *Beeldbrekers* adviseren over marketingactiviteiten, hospitality, de collectie en educatieve programmeringen. Ook krijgen zij ruimte om programma's op te zetten; binnen en buiten het VGM.

Personeel

Het VGM wil een organisatie voor iedereen zijn. In het programma 'inclusief werkgeverschap' zijn drie doelen ontwikkeld:

1. Zichtbaar zijn voor / aantrekken van divers talent;
2. Inzetten, ontwikkelen en behouden van divers talent;
3. Integreren van inclusie door de organisatie heen.

In 2022 heeft het VGM de volgende activiteiten ondernomen:

- Een samenwerking Equulture, een bedrijf dat innovatieve assessment games maakt om zo nog meer bias uit het begin van onze recruitment procedures te halen.
- Ook 2022 hebben de Verbinders verschillende activiteiten ondernomen. Verbinders zijn medewerkers uit alle hoeken van de organisatie die een stapje extra zetten voor diversiteit en inclusie. Ze enthousiasmeren anderen, binnen en buiten onze organisatie, door continue aandacht hiervoor te hebben. Samen zetten de Verbinders activiteiten op die aansluiten bij de gestelde inclusie doelen. Daarnaast denken ze mee hoe ze vanuit hun eigen vakgebied het VGM inclusiever kunnen maken.
- In november 2022 werd de 'beter in balans maand' georganiseerd. Er werden aan de medewerkers verschillende activiteiten aangeboden in het teken van mentale en fysieke gezondheid, werkplezier en loopbaan.
- Het VGM heeft door een toekenning van Fonds 21 drie young professionals met een biculturele achtergrond aan zich weten te binden die bijdragen aan de verandering van de organisatie.

Partners

Uit onderzoek blijkt dat biculturele jongvolwassenen positief zijn over de uitnodigende en open uitstraling van het VGM. Tussen september en december vond *Vincent Goes North* plaats: een talentontwikkelingsproject in Amsterdam-Noord in samenwerking met stichting DOCK, Stichting Amsterdamse Helden, Common Culture en de gemeente Amsterdam. Aan dit project deden 3 jongeren tussen de 13 en 23 jaar mee. Aan de hand van het verhaal van Vincent van Gogh en verschillende workshopsessies maakten de deelnemers hun persoonlijke creatieve vertaling met als doel een tentoonstelling tijdens Vincent op Vrijdag.

Op 15 oktober 2022 ontving het VGM 35 deelnemers van de Patta Academy die de ambitie hebben om een eigen onderneming te starten. De jongeren maakten kennis met het VGM en werden geïnspireerd door het verhaal van Vincent van Gogh. Door speeddates met medewerkers van verschillende afdelingen kwamen de jongeren meer te weten over cultureel ondernemerschap.

In 2022 bezochten leden van de jongerenorganisaties Besma en de Ambassadeurs van Amsterdam het VGM en namen deel aan een schilderworkshop en rondleiding.

In samenwerking met de MuseumPlusBus hebben dit jaar veel ouderen een rondleiding gekregen door het VGM. Hoewel de bezoeken laat in het jaar begonnen vanwege de voorzichtigheid rondom de COVID-19-crisis, is de MuseumPlusBus in totaal zeventien keer langs geweest. Dat komt neer op circa 70 rondleidingen.

In 2022 gingen de Ouderendagen weer als voor de COVID-19-crisis van start. De dagen rondom de tentoonstellingen *Van Gogh en de olijfgaarden* en *Golden Boy Gustav Klimt. Inspired by Van Gogh, Rodin, Matisse* waren een groot succes, met een grote opkomst en lovende reacties. In totaal zijn er vijftien keer rondleidingen in gebaren en rondleidingen op gevoel aangeboden. Ook de grootletterboeken bij de Klimt-tentoonstelling werden veelvuldig afgenomen. Dit jaar zijn de zaalteksten, inclusief beeldbeschrijvingen van hoogtepunten, in een Nederlandse versie online gezet.

In 2022 is met twaalf organisaties kennis gedeeld op het gebied van diversiteit en inclusiviteit, de samenwerking met de Beeldbrekers en het bereiken van jongvolwassenen.

4.3 Fair Practice Code

Het VGM past de Fair Practice Code toe, streeft een eerlijke, duurzame en transparante bedrijfsvoering na en gaat respectvol met externe partijen om, op basis van vertrouwen.

Het VGM hanteert bij zijn algemene (inkoop)voorwaarden het uitgangspunt dat de voorwaarden voor beide partijen redelijk zijn, bijvoorbeeld wat betreft aansprakelijkheid en vergoeding van schade. In 2022 heeft het VGM gewerkt aan nieuwe algemene voorwaarden, waarbij de voorwaarden nogmaals onder de loep zijn gelopen mede aan de hand van dit uitgangspunt. Het VGM doet alleen zaken met gecertificeerde leveranciers. Het VGM heeft in 2022 een Ethische Code geschreven. De Ethische Code staat beschreven wat het VGM op het gebied van wetgeving milieu, integriteit, arbeidsomstandigheden en mensenrechten verwacht van zijn bestaande en potentiële partners.

Tegenover werkzaamheden van het eigen personeel en van externen staat altijd een redelijke vergoeding. Het potentieel, de ontwikkeling en scholing van zijn medewerkers beschouwt het VGM als onderdeel van goed werkgeverschap, zoals dat is vastgelegd in diverse interne richtlijnen. Het VGM heeft in 2022 een duurzaamheidsbeleid ontwikkeld en zal de komende jaren eraan werken om de geformuleerde doelstellingen te behalen.

5. Toekomstverwachtingen, functioneren van de organisatie en continuïteit

5.1 Financiële verwachtingen en continuïteit

Het uitgangspunt voor de komende jaren is om een break-evenpunt te behalen met jaarlijks (minimaal) 1,7 miljoen bezoekers. Voor 2023 zal het nog niet mogelijk zijn om een break-evenpunt te bereiken en zal het resultaat naar verwachting nog negatief zijn. Dit wordt onder

meer veroorzaakt door stijgende energieprijzen, oplopende personeelskosten, extra kosten voor de uitvoering van Erfgoedwetverplichtingen en extra kosten voor de digitale transitie. Het negatieve resultaat is te dragen vanuit in voorgaande jaren gereserveerde positieve resultaten. De begroting voor 2023 is goedgekeurd door de Raad van Toezicht. De doelstelling is dat er vanaf 2024 weer een (klein) positief resultaat zal worden behaald. Op het gebied van de kosten zal verder gestuurd worden op efficiency en besparingen. Daarnaast worden vanaf 2024 tentoonstellingen anders begroot en zal in de zomermaanden een jaarlijks terugkerende tentoonstelling te zien zijn. Ook energiebesparende investeringen zullen in de toekomst leiden tot lagere operationele kosten.

5.2 Functioneren van de organisatie

Het jaar 2023 staat in het teken van het vijftigjarig jubileum, dat op feestelijke en passende wijze zal worden gevierd, in lijn met de nieuwe strategie. Naast spraakmakende tentoonstellingen zullen feestelijke activiteiten worden georganiseerd.

In het museumgebouw komen aanpassingen, zodat het gebouw in 2023 volledig up-to-date is en voldoet aan de eisen van een modern kunstmuseum. De aanpassingen aan het gebouw zullen gefaseerd in 2023 worden uitgevoerd. Hoewel er nog verschillende uitdagingen zijn in verband met prijsstijgingen van materialen en de krappe planning, lopen de werkzaamheden voorspoedig. Naast het renovatieproject in het VGM wordt in 2023 een soortgelijk, maar wel kleinschaliger huisvestingsproject in DMC uitgevoerd. Ook starten de voorbereidingen voor het masterplan MP6, dat vanaf 2028 zal worden uitgevoerd. Het masterplan MP6 zal het museumgebouw bouwkundig gereed worden gemaakt voor de uitvoering van de kerntaken op langere termijn (conform de herijkte VGM-beveiligingsnorm) en zullen ook andere bouwkundige ingrepen ter verbetering van de exploitatiemogelijkheden worden uitgevoerd.

In 2023 zullen de eerste renovatiewerkzaamheden aan het pand aan Museumplein 4 (de villa naast het museumgebouw) worden uitgevoerd in overstemming met de verkregen vergunning van de gemeente Amsterdam. Het pand was tot eind januari 2023 verhuurd aan een derde partij, die daar als pop-upmuseum Once Upon a Time een klokkencollectie tentoonstelde. In 2023 zal een besluit worden genomen over de bestemming van het pand. De eerdere plannen zijn door COVID-19 niet tot uitvoering gekomen en zullen nu opnieuw tegen het licht worden gehouden.

Het VGM gaat de komende jaren door met het authenticiteitsonderzoek, waarbij onderzoekers een opinie geven of een werk van Vincent van Gogh is. De aanvragen van eigenaars die zich tot het VGM wenden zijn het laatste jaar fors gestegen. Dit zorgde voor een grote belasting voor de onderzoekers van het VGM, zodat de procedure tijdelijk is gesloten voor nieuwe vragen. In 2023 zal de procedure nader worden bekeken om ervoor te zorgen dat de aanvragen en het onderzoek beheersbaar blijven en het VGM deze wetenschappelijke taak kan blijven uitvoeren.

In 2023 zal verder worden gewerkt aan de digitale transactie. De achterstanden op ICT-gebied zullen worden ingehaald. Daarnaast zal worden gewerkt aan de visie en strategie voor de verschillende onderdelen van de organisatie. Dit betreft onder andere plannen voor de ticketstraat, doorontwikkeling van de MMT, intranet, datamanagement, customer journey en content and asset management. Er zullen gemeenschappelijke uitgangspunten worden geformuleerd, zodat de roadmap kan worden ingevuld met concrete stappen.

Het duurzaamheidsbeleid zal verder vorm krijgen in 2023. De gekozen richting zal worden uitgevoerd en de ambities binnen de organisatie zullen worden vertaald naar concrete activiteiten. Ook zullen resultaten en impact worden gemeten. De organisatie van VGM zal hier nauw bij betrokken worden. Het VGM zal tevens een begin maken met de rapportageverplichtingen op grond van CSDR-wetgeving. De verwachting is dat deze wettelijke verplichtingen ook zullen gaan gelden voor het VGM en het VGM heeft vanwege de geformuleerde doelstellingen op het gebied van duurzaamheid ook zelf de ambitie om aan deze verplichtingen te voldoen.

Op het gebied van HR zal het VGM in 2023 wederom een medewerker enquête uitvoeren. De laatste enquête dateert van 2019. Er zal worden gezocht naar een geschikte partij om dit onderzoek te laten uitvoeren. Daarnaast zal er een nieuwe klokkenluidersregeling worden geschreven, aangepast aan de nieuwe wetgeving.

Amsterdam, 27 maart 2023
Directie
Stichting Van Gogh Museum

Verslag Raad van Toezicht

1 Inleiding

De Raad van Toezicht kijkt terug op een jaar van uitersten. 2022 begon met de sluiting van het museum voor publiek als gevolg van de COVID-19-crisis. Op 26 januari 2022 konden het VGM en DMC na een lockdown van vijf weken de deuren weer openen. Geleidelijk aan kon er steeds meer publiek in het museum worden ontvangen. De Raad van Toezicht is verheugd dat ondanks de sluiting begin van het jaar er in totaal 1.364.023 bezoekers zijn ontvangen, waarvan 18% uit Nederland. DMC ontving 7.300 bezoekers, waarvan 1.220 schoolgaande kinderen.

De Raad van Toezicht kijkt daarnaast terug op mooie en bijzondere gebeurtenissen. In de eerste plaats drie bijzondere tentoonstellingen in het VGM: *Van Gogh en de olijfgaarden*, *Kleur als taal* en *Golden Boy Gustav Klimt*. Deze baanbrekende tentoonstellingen met bruiklenen uit de hele wereld hebben bezoekers uit binnen- en buitenland getrokken. Ook de nieuwe publicaties, zoals de junioreditie van de *Van Gogh Atlas* en de Engelse vertaling van de Jo Bongers-biografie, moeten worden genoemd. Daarnaast zijn er bijzondere nieuwe aankopen gedaan, onder andere een olieverfschilderij van Pierre Puvis de Chavannes, *Portret van Eugène Benon* (1882), een olieverfschilderij van Emile Bernard, *Portret van een jonge vrouw* (1887) en een pastel van Berthe Morisot, *Julie Manet op het balkon* (1884). Deze aankopen werden mede mogelijk gemaakt door de financiële bijdrage van onze donateurs.

De Raad van Toezicht wil de Vincent van Gogh Stichting, het Rijk en de partners en donateurs van het VGM graag bedanken. Hun (financiële) steun was van essentieel belang voor de continuïteit van het VGM. Ook een bijzonder woord van dank aan de directie en alle medewerkers van het VGM die het afgelopen jaar veel veerkracht en inzet hebben getoond om zich aan te passen aan de steeds veranderende situatie en ervoor hebben gezorgd dat er vele mooie activiteiten zijn gerealiseerd.

2 Overleg directie

De Raad van Toezicht voerde in 2022 vier keer regulier overleg met de directie. Tijdens de reguliere vergaderingen liet de Raad van Toezicht zich aan de hand van uitvoerige interne directie verslagen voorlichten over de algemene gang van zaken binnen het VGM. De reguliere overleggen konden, na de verschillende lockdowns in verband met COVID-19-crisis, weer in het museum plaatsvinden. Daarnaast vonden er verschillende (telefonische en online) besprekingen plaats tussen de directie en de verschillende leden van de Raad van Toezicht.

In 2023 heeft de Raad van Toezicht zich laten informeren over de authenticiteitsprocedure. Dit is een bijzondere vorm van onderzoek, waarbij onderzoekers van het VGM een opinie geven of een werk van de hand van het Vincent van Gogh is.

Ook het onderwerp inclusie stond op de agenda. Medewerkers van het VGM hebben de Raad van Toezicht voorgelicht over de recente ontwikkelingen en plannen, zoals de activiteiten van de beeldbrekers, de onderwijsprogramma's met mbo en hbo, de verschillende samenwerkingen met de vaste partners en de Vincent op Vrijdagen. De conclusie is dat er veel belangrijke stappen zijn gezet, maar dat verdere stappen op het gebied van programmering, partners, publiek, personeel en bedrijfscultuur nodig zijn om zo nog inclusiever (en daarmee relevanter en succesvoller) te worden.

DMC is onlosmakelijk verbonden met het VGM en is een terugkerend onderwerp op de agenda van de Raad van Toezicht. In oktober 2022 hebben medewerkers meer uitleg gegeven over de uitdagingen en plannen voor DMC voor de komende periode.

Het risicomanagement en de stappen die zijn gezet om het risicomanagementproces te verbeteren zijn in 2022 met de Raad van Toezicht besproken. In dat kader zijn ook informatieveiligheid en de uitgevoerde testen op het gebied van cybersecurity aan de orde gekomen. De directie heeft de Raad van Toezicht geïnformeerd over de maatregelen die het VGM op dit gebied zal nemen. In 2023 zullen leden van de Raad van Toezicht deelnemen aan een sessie over risicomanagement onder leiding van een externe partij om zich verder te laten voorlichten.

In 2022 heeft de directie een Ethische Code geschreven, die uitvoerig aan de orde is gekomen tijdens de vergadering van de Raad van Toezicht. De Ethische Code geeft op hoofdlijnen (wet, milieu, integriteit, arbeidsomstandigheden en mensenrechten) aan wat VGM verwacht van zijn bestaande en toekomstige partners. De Ethische Code geeft verdere uitvoering aan het ethische beleid en de Raad van Toezicht ondersteunt deze Code van harte.

De digitale ontwikkelingen en de ontwikkelingen op het gebied van ICT gaan snel en de Raad van Toezicht heeft zich tijdens verschillende vergaderingen laten voorlichten over de plannen van de directie op dit gebied. De visie, strategie en de roadmap zijn met de Raad van Toezicht doorgenomen en besproken. Dit onderwerp zal de komende jaren regelmatig terugkeren op de agenda.

2023 wordt een bijzonder jaar voor het VGM. In de eerste plaats zal in 2023 het vijftigjarige jubileum worden gevierd. Verder zullen in 2023 op verschillende plekken in het museumgebouw grotere en kleinere aanpassingen worden uitgevoerd die eraan moeten bijdragen dat bezoekers een optimale beleving ervaren in en rondom het museum. De Raad van Toezicht heeft zich tijdens de vergaderingen laten informeren over de plannen en de kosten van beide projecten en kijkt uit naar de realisatie van de plannen.

Voor het VGM is duurzaamheid een belangrijk onderwerp. De directie heeft de opgestelde duurzaamheidsstrategie tijdens de Raad van Toezicht-vergadering in september nader toegelicht. De Raad van Toezicht zal de komende jaren betrokken worden bij de verdere implementatie van de strategische doelen op het gebied van duurzaamheid.

Naast de reguliere vergaderingen vindt er ieder jaar een strategische sessie met de directie plaats. Dit jaar stond de strategische sessie in het teken van het aankoopbeleid. De Raad van Toezicht stond samen met de directie stil bij de volgende vragen: Hoe bepalend moet de huidige presentatie van de vaste collectie bij aankopen zijn? Moet een kunstwerk altijd te zien zijn? Worden werken aangekocht of donaties geaccepteerd van werken die in depot of in langdurig bruikleen op een andere locatie terechtkomen? Ook is een bezoek aan het restauratieatelier gebracht.

3 Financiën

Toezicht op de financiën vormt een belangrijke taak van de Raad van Toezicht. Tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht worden de financiële rapportages, de resultaten, de

begroting en de bezoekersaantallen besproken. Daarnaast keurt de Raad van Toezicht de jaarrekening goed nadat de externe accountant een toelichting over de uitgevoerde controle heeft gegeven.

Mede gezien de steun van de overheid en de kostenbesparende maatregelen die vanaf 2020 zijn genomen, kan het VGM financieel gezond worden genoemd. Echter, ook in 2022 bleef de kostenbeheersing van het VGM onderwerp van gesprek, mede gezien de stijgende kosten op het gebied van onder andere energie en personeel. Ook in 2023 zal de Raad van Toezicht de kostenontwikkelingen nauwlettend volgen.

4 Audit Commissie

In 2022 hebben vier vergaderingen van de Audit Committee plaatsgevonden. Tijdens de vergaderingen worden de financiële rapportages, de begroting, de jaarrekening en directie-uitgaven besproken. Daarnaast heeft de Audit Committee regelmatig contact met de externe accountant en bespreekt de uitgevoerde controles. In het begin van het jaar was de situatie rond de COVID-19-crisis nog onzeker, zodat de verschillende (financiële) scenario's met directie zijn besproken. Verder kwamen de beleggingsportefeuille, de uitgevoerde risicoanalyses, digitale ontwikkelingen en digitale veiligheid aan bod tijdens de vergaderingen.

5 Interne fusie en statutenwijziging

Vanaf 1 januari 2022 heeft Stichting Van Gogh Museum een nieuwe structuur. Deze structuur is gekozen om de bedrijfsvoering te vereenvoudigen en daarmee kosten te besparen. Stichting VGM stond aan het hoofd van een groepsstructuur en hield via de VGM Global BV alle aandelen in VGME BV en MVVGE BV. (Meet Vincent Van Gogh Experience BV). Door middel van twee interne fusies, waarbij eerst VGME BV en MVVGE BV met VGM Global BV zijn gefuseerd en vervolgens VGM Global BV met Stichting Van Gogh Museum, zijn per 1 januari 2022 alle activiteiten overgenomen door Stichting Van Gogh Museum. De interne fusie is tot stand gekomen na de statutaire goedkeuring van de Raad van Toezicht. De statuten zijn daarbij eveneens aangepast aan de nieuwe wetgeving (onder andere de Wet bestuur en toezicht). Ook is een aantal governance-rechtelijke veranderingen in de statuten doorgevoerd. Er is uiteindelijk gekozen voor een algehele wijziging van de statuten. Uit hoofde van zijn toezichthoudende taak heeft de Raad van Toezicht zich actief bezig gehouden met de voorgestelde wijzigingen en heeft zijn statutaire goedkeuring gegeven.

6 Samenstelling Raad van Toezicht

Gary Tinterow heeft wegens het bereiken van de maximale zittingstermijn van acht jaren in januari 2022 formeel afscheid van de Raad van Toezicht genomen. In 2022 is de Raad van Toezicht gestart met de werving en selectie van een nieuw lid en heeft zich daarbij laten adviseren en ondersteunen door een extern wervings- en selectiebureau. Voor de vacature heeft de Raad van Toezicht een profielschets opgesteld en de vacature is gepubliceerd op het internet. De staatssecretaris van OCW en de algemeen directeur zijn geïnformeerd over de voorgenomen benoeming en hebben beiden positief gereageerd. De Raad van Toezicht is verheugd dat Laurence des Cars, directeur van het Louvre, de Raad van Toezicht per 1 februari 2023 is komen versterken. In mei 2022 is Maurine Alma herbenoemd als lid van de Raad van Toezicht voor de periode van vier jaar. Jaap Winter treedt terug als voorzitter en lid van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht zal zijn deskundigheid en inzet missen en dankt hem zeer voor zijn grote betrokkenheid. De Raad van Toezicht heeft Jacobina Brinkman op 24 maart 2023

aangewezen als nieuwe voorzitter. Hendrik Jan Roel zal worden aangewezen als voorzitter van de Audit Committee.

7 Governance en onderling overleg

De governancestructuur en het functioneren van de Raad van Toezicht en de directie binnen deze structuur zijn elk jaar onderwerp van gesprek.

Met de leden van de directie werden zeer regelmatig individuele gesprekken gevoerd over de voortgang en de (persoonlijke) doelstellingen. Mogelijke belangenverstrengeling en tegenstrijdig belang van de leden van de Raad van Toezicht en de directieleden heeft de doorlopende aandacht van de Raad van Toezicht. In 2022 waren er geen meldingen van mogelijke belangenverstrengeling dan wel mogelijk tegenstrijdig belang. In 2022 heeft er een zelfevaluatie van de Raad van Toezicht plaatsgevonden. In 2023 zal de zelfevaluatie plaatsvinden onder leiding van een externe deskundige.

Leden van de Raad van Toezicht woonden ook in 2022 de overleggen bij tussen directie en ondernemingsraad, om het perspectief vanuit de ondernemingsraad goed te kunnen begrijpen en vragen van de ondernemingsraad te kunnen beantwoorden.

Raad van Toezicht Van Gogh Museum, 27 maart 2023

Jacobina Brinkman, voorzitter

Maurine Alma

Marian Spier

Hendrik Jan Roel

Laurence des Cars

Bijlage 1: Toepassing principes Governance Code Cultuur (2019)

Bijlage 2: Overzicht nevenactiviteiten leden Raad van Toezicht

Bijlage 3: Schema van aan- en aftreden leden Raad van Toezicht

Bijlage I

Toepassing principes Governance Code Cultuur (2019)

Principe 1: “De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren.”

- Het Van Gogh Museum is een stichting. In de statuten is vastgelegd dat de stichting de volgende organen kent: Het bestuur bestaande uit de algemeen directeur en de zakelijk directeur (ook wel gezamenlijk aangeduid als de directie) en de Raad van Toezicht. Het besturingsmodel is vastgelegd in de statuten, het bestuursreglement, het reglement van de Raad van Toezicht en het reglement Audit Committee.
- De maatschappelijke doelstelling is vastgelegd in de statuten.
- De directie functioneert onder toezicht van de Raad van Toezicht. De directie stelt bij al haar besluiten het belang van het VGM voorop en weegt daarbij steeds de belangen van de belanghebbenden van het VGM mee. De Raad van Toezicht stelt bij de vervulling van zijn taak het belang van stichting voorop.
- De directie en de Raad van Toezicht zetten zich in voor een integere en open cultuur binnen het VGM. De directie en de Raad van Toezicht zijn zich bewust van de maatschappelijke omgeving waarbinnen het VGM zich bevindt. De kring van externe belanghebbenden van het VGM is divers en wordt meegewogen bij de afweging van beslissingen. Met de volgende externe belanghebbenden wordt regelmatig overleg gevoerd:
 - (Internationale) publieke instanties: Het VGM voert regelmatig overleg met Ministerie van OCW, de Gemeente Amsterdam en het Stadsdeel Zuid. Daarnaast onderhoudt het VGM nauwe betrekkingen met vele ambassades.
 - Collega-musea in binnen- en buitenland: Het VGM kent een druk bruikleenverkeer en vele samenwerkingsverbanden ten aanzien van onderzoek en tentoonstellingen met musea in binnen- en buitenland, zoals museumvereniging, Museumpleinbus, Age Friendly Museum Netwerk, Musea in gebaren, Musea bekennen kleur, Educatief Overleg Amsterdamse Musea
 - Onderwijsinstellingen, onderzoeksinstituten en universiteiten: Het VGM werkt samen met veel (inter)nationale onderzoeksinstituten, zoals de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, de Universiteit van Amsterdam (master conservator), de Vrije Universiteit Amsterdam, Netherlands Institute for Conservation Art and Sciences (NICAS), Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), de TIAS School for Business and Society, en internationaal met onder andere Cornell University en Duke University.
 - Maatschappelijke organisaties: Cordaan, JINC, Stichting Zonnebloem, Stichting Vier het leven, Stichting Kubes, de Oogvereniging, Wat telt (i.h.k.v. advies & toegankelijkheid), Buurthuis Lydia (Adam Zuid) .
 - Joint promotions: Daily Paper, Funx (i.h.k.v. Van Gogh verbindt)
 - Andere kunstdisciplines: Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam Fashion College, kunstenaars als Brian Elstak, Masih Hutak e.v.a. (i.h.k.v. samenwerking met jong talent, waarbij vrijdagavondprogrammering kunstenaars een platform biedt), Calefax Reed Quintet, Muziekgebouw aan het IJ / Bimhuis, Eye.
 - Andere (commerciële) samenwerkingen, zoals de Club van 11 en vele sponsors en donoren.

- Het doel van de stichting is niet gericht op het maken en uitkeren van winst. Exploitatieoverschotten vloeien direct terug naar het eigen vermogen van de stichting en worden aangewend om de missie van het museum te verwezenlijken.

Principe 2: “De organisatie past de principes van de Governance Code Cultuur toe en licht toe hoe zij dat heeft gedaan (pas toe én leg uit). De organisatie volgt de aanbevelingen op en wijkt daar alleen gemotiveerd van af (pas toe óf leg uit).”

- De Raad van Toezicht en directie passen de Governance Code Cultuur (2014) sinds 2013 toe. De Raad van Toezicht houdt toezicht op de naleving van de governance van het VGM en zijn dochtervennootschappen. De governance is regelmatig onderwerp van gesprek tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht.
- De nieuwe Governance Code Cultuur (2019) is in 2020 geanalyseerd. De algemene conclusie is dat de Governance Code Cultuur wordt nageleefd en dat de aanbevelingen zijn vastgelegd in statuten en reglementen. Daar waar bepalingen niet een op een zijn terug te vinden in statuten, reglementen en andere richtlijnen, worden aanbevelingen wel als staande praktijk uitgevoerd.

Principe 3: “Bestuurders en toezichthouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstrengeling, vermijden ongewenste belangenverstrengeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.”

- De statuten en de reglementen bevatten een regeling omtrent tegenstrijdig belang die steeds wordt nageleefd en waarin uitgangspunten van de Governance Code Cultuur zijn terug te vinden.
- De directie en de Raad van Toezicht gedragen zich te allen tijde kritisch, onafhankelijk en integer.
- De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor de wijze waarop de stichting met tegenstrijdige belangen omgaat en dit onderwerp wordt tijdens de vergaderingen besproken indien hiervan mogelijk sprake kan zijn.
- In 2022 waren er geen meldingen van mogelijke belangenverstrengeling dan wel mogelijk tegenstrijdig belang.
- De Raad van Toezicht vergewist zich van de onafhankelijkheid van zijn leden en de leden van de directie.
- Het jaarverslag en de website vermelden de nevenfuncties van de directieleden en de leden van de Raad van Toezicht.

Principe 4: “Bestuurders en toezichthouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar.”

- In de statuten en reglementen zijn de taken en bevoegdheden van de directie en Raad van Toezicht helder vastgelegd. Beide organen zien erop toe dat deze worden nageleefd. In de statuten en het bestuursreglement is vastgelegd welke besluiten goedkeuring behoeven van de Raad van Toezicht.
- De directie legt tijdens de reguliere vergaderingen van de Raad van Toezicht verantwoording af over het gevoerde bestuur en geeft steeds volledige openheid van zaken. In 2022 hebben vier reguliere vergaderingen plaatsgevonden.
- In het *directors report*, dat de directie opstelt voor iedere reguliere vergadering, wordt de Raad van Toezicht op de hoogte gesteld van alle activiteiten en contacten met belanghebbenden. Daarnaast heeft de directie regelmatig contact met de

voorzitter en andere individuele leden van de Raad van Toezicht, die de directie in voorkomend geval gevraagd en ongevraagd adviseren.

- Het VGM heeft conform de Wet op de Ondernemingsraden een ondernemingsraad ingesteld. Er vindt regelmatig overleg plaats tussen de directie en de ondernemingsraad. De bepalingen wat betreft het instemmings- en adviesrecht van de ondernemingsraad worden steeds nageleefd. Leden van de Raad van Toezicht wonen regelmatig de vergaderingen van de ondernemingsraad en directie bij.
- De statuten kennen een regeling omtrent schorsing en ontslag van leden van de directie en Raad van Toezicht.

Principe 5: "Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie."

- De directie bestuurt de stichting en heeft de eindverantwoordelijkheid voor de (dagelijkse) leiding en de uitvoering van de programma's en activiteiten van de Stichting en handelt in overeenstemming met de doelstelling van de stichting.
- De directieleden hebben de taken intern verdeeld, hetgeen is vastgelegd in het bestuursreglement.
- De Raad van Toezicht bespreekt regelmatig de samenstelling en competentie van de directie.

Principe 6: "Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie."

- De directie is verantwoordelijk voor een deugdelijke naleving van alle wet- en regelgeving en voor het opstellen van de jaarrekening, begroting en maandelijkse financiële rapportages. Risicomanagement en de kwaliteit van interne beheersing zijn integraal onderdeel van de verantwoordelijkheden van de directie.
- Goed werkgeverschap is een van de belangrijkste uitgangspunten van het beleid van de directie.
- Het VGM heeft een klachtenprocedure, klokkenluidersregeling en interne en externe vertrouwenspersoon.
- Het VGM volgt de Museum CAO. Functies worden gewaardeerd met hulp van externen en vastgelegd in een handboek.
- De bezoldiging van beide directeuren wordt vastgesteld door de Raad van Toezicht en is conform de Wet Normering Topinkomens. De hoogte van de bezoldiging van de directie en de duur van de contracten worden gemeld in de jaarrekening.

Principe 7: "De Raad van Toezicht voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit."

- De Raad van Toezicht houdt op actieve en stimulerende wijze toezicht op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de stichting en de met haar verbonden instellingen. Dit toezicht omvat mede toezicht op de commerciële activiteiten en het daaraan verbonden ondernemerschap.
- De Raad van Toezicht toetst of het bestuur bij de uitoefening van zijn taken een zorgvuldige en evenwichtige afweging heeft gemaakt van de artistieke en zakelijke belangen van de organisatie en de belangen van de interne en externe belanghebbenden.

- In de statuten is opgesomd welke belangrijke beslissingen en strategische documenten ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht moeten worden voorgelegd. In de notulen wordt hiervan melding gemaakt.
- De Audit Committee van de Raad van Toezicht ziet erop toe dat de financiële besturing en de kwaliteit van de beheersorganisatie aansluiten bij hetgeen van een leidende culturele instelling als het VGM verwacht mag worden. De Raad van Toezicht benoemt en ontslaat de accountant, conform het bepaalde in de statuten. De benoeming van de accountant is steeds voor een periode van vier jaar (met mogelijkheid tot herbenoeming).
- De accountant brengt ten minste eenmaal per jaar in de vergadering van de Raad van Toezicht verslag uit van zijn bevindingen. Dit overleg vindt deels plaats in afwezigheid van de directie. Verder brengt de accountant twee maal per jaar verslag uit in Audit Committee.
- De Raad van Toezicht benoemt de algemeen directeur en de zakelijk directeur en is verantwoordelijk voor de werving en selectie wanneer een vacature ontstaat. De Raad van Toezicht stelt daartoe een profielschets op waarin de vereiste kwaliteiten worden omschreven. Daarbij houdt de Raad van Toezicht rekening met de aard van de Stichting, haar activiteiten en de deskundigheid van de directeuren. De vaststelling van het salaris en overige arbeidsvoorwaarden van de directieleden, geschiedt door de Raad van Toezicht.
- De voorzitter van de Raad van Toezicht en de voorzitter van de Audit Committee hebben met beide directieleden eenmaal per jaar een beoordelingsgesprek. De voorzitter spreekt regelmatig met beide directeuren tussen de vergaderingen van de Raad van Toezicht. In het reglement van de Raad van Toezicht zijn de bijzondere taken van de voorzitter nader uitgeschreven. De voorzitter krijgt ondersteuning van de directiesecretaris van de Stichting.
- De voorzitter van de Raad van Toezicht bereidt de agenda voor, leidt de vergaderingen en zorgt voor een zorgvuldige besluitvorming in de Raad van Toezicht. De voorzitter bewaakt het goed functioneren van de Raad van Toezicht, collectief en individueel. De voorzitter is eerstverantwoordelijke voor de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht. Ook speelt de voorzitter in geval van calamiteiten een actieve rol in het informeren van stakeholders en ziet erop toe dat de contacten tussen de Raad van Toezicht en het Bestuur naar behoren verlopen. De voorzitter krijgt ondersteuning van de directiesecretaris van de Stichting.

Principe 8: “De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid.”

- De Raad van Toezicht bestaat uit zes leden, statutair zijn zeven leden toegestaan. De zittingstermijn van de leden is statutair geregeld en bedraagt tweemaal een periode van vier jaar. Herbenoeming vindt plaats na een zorgvuldige afweging gelet op actuele omstandigheden.
- De Raad van Toezicht streeft naar een goede balans tussen leeftijd, geslacht, nationaliteit, ervaring en culturele achtergrond van de individuele leden van de Raad om zo de deskundigheid en diversiteit van bestuur en toezicht in de samenstelling van de Raad van Toezicht te waarborgen. Elk lid draagt bij aan de kennis en expertise overeenkomstig de profielschets. De man/vrouw-verdeling in de Raad van Toezicht is 50/50.

- Bij iedere nieuwe benoeming wordt de profielschets van de Raad van Toezicht besproken en waar nodig aangepast. Vacatures in de Raad van Toezicht worden openbaar gemaakt. Werving en selectie gebeurt na een zorgvuldige procedure.
- Alle leden van de Raad van Toezicht krijgen na hun benoeming een introductieprogramma aangeboden. Jaarlijks beoordeelt de Raad van Toezicht in welk opzicht de leden behoefte hebben aan verdieping of verbreding van hun kennis.
- De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Zij hebben wel recht op vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten. Deze eventuele vergoedingen worden in de jaarrekening zichtbaar gemaakt en nader toegelicht.
- In het reglement van de Raad van Toezicht is toegevoegd dat een zodanig rooster van aftreden geldt dat niet te veel leden tegelijkertijd aftreden zonder herbenoembaar te zijn. Het rooster van aftreden is openbaar en wordt op de website van de organisatie geplaatst.

Bijlage II nevenactiviteiten leden Raad van Toezicht

De heer prof. mr. dr. J. (Jaap) Winter (afgetreden maart 2023)

Partner Phyleon leadership & governance

Nevenactiviteiten: voorzitter Raad van Toezicht Erasmus Universiteit Rotterdam (juni 2020); voorzitter bestuur Stichting ADORE (tot 27.09.2022); voorzitter raad van commissarissen Royal Schiphol Group N.V.; hoogleraar internationaal ondernemingsrecht Universiteit van Amsterdam; hoogleraar Corporate Law, Governance and Behaviour Vrije Universiteit Amsterdam.

Mevrouw J.E.M. (Jacobina) Brinkman (voorziter, benoemd tot maart 2025)

Partner bij PwC

Nevenactiviteiten: voorzitter Raad van Toezicht WOMEN Inc.; lid raad van commissarissen en audit committee Stadsherstel Amsterdam; lid Raad van Toezicht UWC.

Mevrouw M. (Maurine) Alma (lid, benoemd tot juni 2026)

Chief Marketing Officer bij Just Eat Takeaway.com

Nevenactiviteiten: lid Raad van Commissarissen Coolblue B.V.; lid Raad van Advies Nimbus Ventures.

Mevrouw M. (Marian) Spier (lid, benoemd tot augustus 2023)

CEO bij IAMarian

Nevenactiviteiten: governance committee Van Doorne; lid adviescommissie Seed Capital; lid raad van bestuur VandenEnde Foundation; lid Maatschappelijke adviesraad IND; Raad van Advies Museumzaken; medeoprichter FEM-START.

De heer H.J. (Hendrik Jan) Roel (lid, benoemd tot november 2024)

CFO bij CitizenM

Nevenactiviteiten: lid Board of Trustees and Chair Audit Committee Hotelschool The Hague; lid raad avn toezicht en voorzitter Audit Committee van GS1 Nederland.

Mevrouw L. (Laurence) des Cars (lid, benoemd tot februari 2027)

Directeur bij Musée du Louvre

Nevenactiviteiten: Membre du Conseil d'administration de l'agence France Muséums; Présidente du CS de l'agence France Muséums; Vice-Présidente de la commission d'acquisitions du Louvre Abu Dhabi; Présidente du conseil d'administration du Louvre Lens; Membre du Conseil d'administration de l'Ecole du Louvre; Membre du Conseil d'administration de la Chancellerie des Universités; Membre du Conseil d'administration du musée de l'Armée; Membre du Conseil d'administration de la Cité de la musique - Philharmonie de Paris; Membre du Conseil d'administration du musée des impressionnistes de Giverny; Membre du Conseil d'administration de la Fondation du musée Clemenceau; Membre du Conseil d'orientation stratégique de la RMN-GP ; Membre de la Commission des acquisitions de la BNF; Membre du Comité scientifique du Festival d'histoire de l'art; Membre du Comité scientifique des Cahiers de l'Ecole du Louvre; Présidente du Bizot Groupe.

Bijlage III Schema van aan- en aftreden leden Raad van Toezicht

Naam	Rol	Benoemd	Einde termijn	Competentie
Jaap Winter	Voorzitter RVT (va 09/2017)	29/09/2015	Einde 1 ^e termijn: 09/2019 Afgetreden op 24 maart 2023	management public organization, Governance, law
Jacobina Brinkman	Penningmeester / Lid RVT Voorzitter AC va 9/2017	16/02/2017	Einde 1 ^e termijn: 02/2021 Einde 2 ^e termijn: 02/2025	financial, risk management
Laurance des Cars	Lid RvT	01/01/2023	Einde 1 ^e termijn: 01/2027	museum management, expert in art history, museum professional, Fundraising
Hendrik Jan Roel	Lid RVT Lid AC	25/11/2020	Einde 1 ^e termijn: 11/2024	financial, risk management
Marian Spier	Lid RVT	19/07/2019	Einde 1 ^e termijn: 07/2023	marketing, digital, commercial
Maurine Alma	Lid RVT	29/05/2018	Einde 1 ^e termijn: 05/2022	marketing, digital, commercial

Jaarrekening

- Balans
- Staat van baten en lasten
- Kasstroomoverzicht
- Toelichting op de jaarrekening
- Categoriele en functionele exploitatierekening
- Gebeurtenissen na balansdatum
- Overige informatie

Balans per 31 december 2022

(na resultaatbestemming)

		<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
	Noot	EUR	EUR
Vast activa			
Immateriële vaste activa	1	127.939	457.443
Materiële vaste activa	2	9.950.062	10.990.667
Financiële vaste activa	3	<u>16.361.384</u>	<u>16.835.109</u>
		26.439.385	28.283.219
Vlottende activa			
Voorraden	4	2.600.997	2.557.018
Vorderingen	5	7.636.178	7.782.968
Liquide middelen	6	<u>45.161.925</u>	<u>35.297.010</u>
		55.399.100	45.636.996
		<u>81.838.485</u>	<u>73.920.215</u>
Eigen vermogen			
Algemene reserve	7	31.390.472	29.041.785
Bestemmingsreserve		<u>16.349.500</u>	<u>15.020.931</u>
		47.739.972	44.062.716
Aankoopfonds	8	3.604.974	5.002.186
Voorzieningen	9	15.454.210	12.820.193
Langlopende schulden	10	5.520.399	5.640.121
Kortlopende schulden	11	9.518.930	6.394.999
		<u>81.838.485</u>	<u>73.920.215</u>

De toelichtingen op pagina 46 tot en met 96 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

Staat van baten en lasten 2022

		<u>Saldo 2022</u>	<u>Budget 2022</u>	<u>Saldo 2021</u>
	Noot	EUR	EUR	EUR
Baten				
Directe inkomsten	12	24.767.434	19.733.641	8.386.452
Indirecte opbrengsten	13	15.555.321	10.258.300	6.771.136
Bijdragen uit private middelen	14	1.971.371	1.484.038	3.705.994
Structurele subsidies	15	9.702.977	9.799.184	8.938.613
Incidentele subsidies	16	6.584.035	0	20.360.193
Totale baten		58.581.138	41.275.163	48.162.388
Lasten				
Personeelskosten	17	25.499.347	23.232.119	21.439.334
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindering	18	2.624.944	3.026.529	2.907.941
Overige bedrijfskosten	19	25.733.880	25.245.231	17.740.011
Totale lasten		53.858.171	51.503.879	42.087.286
Bedrijfsresultaat		4.722.967	- 10.228.716	6.075.102
Saldo financiële baten en lasten	20	- 2.476.952	- 1.000	565.869
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		2.246.015	- 10.229.716	6.640.971
Belastingen	21	- 74.070	- 210.000	- 305.747
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen		2.171.945	- 10.439.716	6.335.224
Aandeel resultaat deelnemingen		108.099	0	60.938
Mutatie aankoopfonds		1.397.212	2.210.200	- 548.301
Buitengewone baten	22	1.880.000	1.880.000	0
Resultaat na belastingen		5.557.256	- 6.349.516	5.847.861

De toelichtingen op pagina 46 tot en met 96 maken integraal deel uit van deze jaarrekening.

Kasstroomoverzicht over 2022

	<u>2022</u>		<u>2021</u>	
	<i>Noot</i>	EUR		EUR
Bedrijfsresultaat		4.722.967		6.075.102
<i>Aanpassingen voor</i>				
Afschrijvingen	18	2.624.944		2.907.941
Mutatie voorzieningen	9	2.634.017		2.900.331
Mutatie aankoopfonds	8	<u>1.397.212</u>	-	<u>548.301</u>
		6.656.173		5.259.971
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>				
Voorraden	4	- 43.979		306.547
Vorderingen	5	146.790	-	2.524.710
Kortlopende schulden	11	<u>3.123.931</u>		<u>285.549</u>
		3.226.742	-	1.932.614
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		9.882.915		3.327.357
Ontvangen rente	20	118.957		122.530
Betaalde rente	20	- 115.537	-	147.274
Betaalde belastingen	21	<u>- 74.070</u>	-	<u>- 305.747</u>
		- 70.650	-	330.491
Kasstroom uit operationele activiteiten		9.812.265		2.996.866
Investeringen immateriële vaste activa	1	0		0
Investeringen materiële vaste activa	2	- 1.254.834	-	511.471
Storting effectenrekening	3	- 2.000.000		0
Kunstaankopen	8	<u>- 1.529.761</u>	-	<u>2.415.781</u>
Kasstroom uit investerings activiteiten		- 4.784.595		- 2.927.252
Bijdragen aankoopfonds	8	132.549		2.964.081
Ontvangen huisvestingssubsidie	10	7.296.398		6.934.289
Aanwending huisvestingssubsidie	10	- 7.353.457	-	6.671.997
Aflossing investeringsbijdrage	10	- 51.174	-	51.174
Aflossing leaseverplichting	10	<u>- 11.489</u>	-	<u>11.828</u>
Kasstroom uit financierings activiteiten		12.827		3.163.371
Netto-kasstroom		9.763.464		9.308.087
Koers- en omrekenverschillen op geldmiddelen	20	101.451		89.539
Mutatie liquide middelen		9.864.915		9.397.626
Liquide middelen ultimo boekjaar	6	45.161.925		35.297.010
Liquide middelen primo boekjaar	6	<u>35.297.010</u>		<u>25.899.384</u>
Mutatie		<u>9.864.915</u>		<u>9.397.626</u>

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2022

Algemeen

Verslaggevende entiteit en relatie met moedermaatschappij(en)

Stichting Van Gogh Museum, ('de stichting'), gevestigd te Gabriel Metsustraat 8, Amsterdam, is een stichting en is ingeschreven in het handelsregister in Amsterdam onder nummer 41213987.

Stichting Van Gogh Museum houdt zich bezig met de exploitatie van een museum.

Vanaf 1 januari 2022 heeft Stichting Van Gogh Museum (Stichting VGM) een nieuwe structuur. Stichting VGM stond aan het hoofd van een groepsstructuur en hield via de VGM Global BV (VGM Global) het gehele belang in Van Gogh Museum Enterprises BV (VGME) en Meet Vincent Van Gogh Experience BV (MVGGE BV). De algemeen directeur en zakelijk directeur van Stichting VGM waren beiden eveneens statutair directeur van VGM Global, MVGGE en VGME. Door middel van twee interne fusies, waarbij eerst VGME en MVGGE met VGM Global zijn gefuseerd en vervolgens VGM Global met Stichting VGM, zijn per 1 januari 2022 alle activiteiten overgenomen door Stichting Van Gogh Museum.

PP10 B.V. is een joint venture vennootschap met het Rijksmuseum waarin de meldkameractiviteiten van beide musea gezamenlijk worden uitgevoerd.

Aanpassing vergelijkende cijfers 2021 omwille van inzicht

De vergelijkende cijfers van 2021 zijn aangepast omwille van het inzicht. Omdat alle activiteiten van de (klein)dochterondernemingen zijn overgenomen door Stichting van Gogh Museum zijn ter vergelijking de geconsolideerde cijfers van de voormalige groep opgenomen. Voor de vergelijkende cijfers inzake royalty opbrengsten en kosten is een aanpassing gemaakt. PP10 BV is in de vergelijkende cijfers, net als in de cijfers van 2022, opgenomen als deelneming en derhalve niet proportioneel meegeconsolideerd .

Beheersovereenkomst Erfgoedwet

De Algemeen directeur kan op basis van een volmacht, gedateerd 15 juni 2015 namens de Staat schenkingen en legaten aanvaarden en andere verwervingen voor de Staat verrichten voor zover die worden gesteund door Fondsen of anderen en deze vallen binnen het collectieplan en de financiële ruimte van het VGM.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening van de stichting is opgesteld in overeenstemming met de verslaggevingseisen zoals vastgesteld in het "Handboek verantwoording instellingen erfgoedwetsubsidie 2021-2024" van het Ministerie van OC&W, waaronder de wettelijke bepalingen van titel 9 Boek 2 BW en RJ 640 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Tevens is de verantwoording opgesteld met inachtneming van de beleidsregels die van toepassing zijn op de Wet normering topinkomens (WNT).

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden tegen historische kostprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet op basis van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch

potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de koper.

Presentatie- en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de stichting.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Beoordeling van de mate van incurantheid van de voorraden en de effecten daarvan op de verwachte opbrengstwaarde, de te maken kosten en dientengevolge de waardering van de voorraden. De mate van incurantheid wordt beoordeeld op basis van de ouderdom van de voorraden en ervaringscijfers inzake verkoop van deze voorraden, waarbij een bandbreedte wordt gehanteerd ten aanzien van de verwachte opbrengstwaarde en te maken kosten.
- Voorzieningen voor dubieuze debiteuren
- Voorzieningen voor groot onderhoud

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta's

Transacties in vreemde valuta's

Transacties luidend in vreemde valuta's worden bij de eerste verwerking gewaardeerd in de functionele valuta door omrekening tegen de contante wisselkoers die geldt op de datum van de transactie tussen de functionele valuta en de vreemde valuta's.

In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden op balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoersen. Valutakoersverschillen die voortkomen uit de afwikkeling van monetaire posten, dan wel voortkomen uit de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de staat van baten en lasten in de periode dat zij zich voordoen. Uitgezonderd hiervan zijn koersverschillen op monetaire posten die deel uitmaken van bedrijfsuitoefening in het buitenland (zie hierna).

Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar de functionele valuta omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum.

Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen actuele waarde worden opgenomen, worden naar de functionele valuta omgerekend tegen de wisselkoersen op het moment waarop de actuele waarde wordt bepaald. De bij omrekening optredende valuta-koersverschillen worden als onderdeel van de herwaarderingsreserve rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille (financiële activa en financiële verplichtingen), gekochte leningen en investering in aandelen, verstrekte leningen en overige vorderingen en overige financiële verplichtingen en derivaten.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen. In financiële en niet-financiële contracten kunnen afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de definitie van derivaten. Een dergelijke afspraak wordt afgescheiden van het basiscontract en als derivaat verwerkt als zijn economische kenmerken en risico's niet nauw verbonden zijn met de economische kenmerken en risico's van het basiscontract, een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat, en het samengestelde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening.

Van het basiscontract gescheiden derivaten worden, in overeenstemming met de waarderingsgrondlagen voor derivaten waarop geen kostprijs hedge accounting wordt toegepast, gewaardeerd tegen kostprijs of lagere reële waarde. In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Handelsportefeuille

Indien de stichting financiële instrumenten heeft verworven of is aangegaan met het doel het instrument op korte termijn te verkopen, maken deze deel uit van de handelsportefeuille en worden deze na eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde met directe verwerking van waard wijzigingen in de staat van baten en lasten. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie handelsportefeuille behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardevermindervingsverliezen worden direct in de staat van baten en lasten verwerkt. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie verstreckte leningen en overige vorderingen behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Investeringen in eigenvermogensinstrumenten met beursnotering

De beleggingen van de stichting in aandelen worden, voor zover deze aandelen beursgenoteerd zijn, na de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden, voor zover het resultaat van de individuele belegging cumulatief positief is, tot het moment van realisatie rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt onder aftrek van een voorziening voor latente belastingen. Wanneer de belegging niet langer in de balans wordt opgenomen, wordt de in het eigen vermogen opgenomen cumulatieve waardeverandering overgeboekt naar de staat van baten en lasten. In geval van een cumulatieve waardevermindering tot onder de kostprijs wordt de waardevermindering in de staat van baten en lasten verantwoord. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie investeringen in eigenvermogensinstrumenten met beursnotering behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Investeringen in eigenvermogensinstrumenten zonder beursnotering

Beleggingen in aandelen zonder beursnotering worden na eerste opname tegen kostprijs of lagere marktwaarde gewaardeerd. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie investeringen in eigenvermogensinstrumenten zonder beursnotering behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Dividenden worden in de staat van baten en lastenverantwoord op het moment dat deze betaalbaar zijn gesteld.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de staat van baten en lasten verwerkt.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat *niet* wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waarde wijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten financiële problemen van de rechtspersoon of de schuldenaar die het instrument heeft uitgegeven, contractbreuk zoals het niet nakomen van betalingsverplichtingen en/of achterstallige betalingen met betrekking tot rente of aflossingen, herstructurering van een aan de stichting toekomend bedrag onder voorwaarden die de stichting anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan of waarschijnlijk tot een financiële reorganisatie zal overgaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect. Daarnaast worden subjectieve indicatoren samen met objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardevermindering overwogen. Voorbeelden hiervan zijn het wegvallen van actieve markten in het geval van financiële activa met een beursnotering, een verlaging van de kredietwaardigheid van de andere partij zijnde de rechtspersoon of schuldenaar van het uitgegeven instrument of een daling van de reële waarde van een financieel actief beneden de kostprijs of geamortiseerde kostprijs.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de stichting worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen en beleggingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de stichting historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als het management van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt bepaald als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Bijzondere waardeverminderingverliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten. Rente op het aan een bijzondere

waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Bijzondere waardeverminderingverliezen onder de (geamortiseerde) kostprijs van de beleggingen in effecten die tegen reële waarde worden gewaardeerd, met verwerking van waarde wijzigingen in het eigen vermogen, worden direct ten laste van de staat van baten en lasten.

Handels- en huurdebiteuren die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering worden collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken. Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de stichting historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen en de stijging van het aantal betalingsachterstanden van meer dan 90 dagen in de portefeuille. De uitkomsten worden bijgesteld als de ondernemingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

De boekwaarde van vorderingen wordt verminderd met de voorziening voor dubieuze debiteuren. Vorderingen die niet incasseerbaar zijn worden afgeboekt van de voorziening. Andere toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening worden in de staat van baten en lastenverantwoord.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de stichting beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de stichting het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de stichting en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de

uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de staat van baten en lasten.

De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen onder het hoofd Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

Merkenrecht Van Gogh

Dit betreft de activering van kosten van deponering voor het merkenrecht Van Gogh in verschillende landen. Deze kosten worden gewaardeerd tegen aanschafprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Het merkenrecht heeft onder meer betrekking op het exclusieve verkooprecht van producten en licenties namens Stichting Van Gogh Museum.

De geactiveerde bedragen zijn volgens de lineaire methode afgeschreven gedurende een periode van 5 jaar.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de stichting en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de stichting in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting.

In het geval dat materiële vaste activa worden verworven in ruil voor een niet-monetair actief, wordt de kostprijs van het materieel vast actief bepaald op basis van de reële waarde voor zover de ruiltransactie leidt tot een wijziging in de economische omstandigheden en de reële waarde van het verworven actief of van het opgegeven actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa. Op bedrijfsterreinen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Afschrijving

start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 4%, 7%, 10%
- Bedrijfsinstallaties : 10%, 20%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 20%, 33%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen.

De materiële vaste activa waarvan de stichting op grond van een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa

Deelnemingen met invloed van betekenis

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Indien waardering tegen nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden doordat de hiervoor benodigde informatie niet kan worden verkregen, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen. Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de stichting invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen.

Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderinggrondslagen van de stichting gehanteerd.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Bij deze waardering worden ook langlopende vorderingen op de deelnemingen meegenomen die feitelijk moeten worden gezien als onderdeel van de netto-investering. Dit betreft met name leningen waarvan de afwikkeling in de nabije toekomst niet is gepland en niet waarschijnlijk is.

Een aandeel in de winst van de deelneming in latere jaren wordt pas verwerkt als en voor zover het cumulatieve niet verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen. Wanneer de stichting echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd ter grootte van de verwachte betalingen door de stichting ten behoeve van de deelneming.

Deelnemingen zonder invloed van betekenis

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de stichting een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de staat van baten en lasten verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

Overige financiële vaste activa

Kapitaalbelangen die niet worden aangemerkt als deelneming worden onder de effecten gerubriceerd.

Vorderingen op niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde, vermeerderd met direct toerekenbare transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

De grondslagen voor de overige financiële vaste activa zijn verder opgenomen onder het hoofd Financiële instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Dividenden van deelnemingen die worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, worden verantwoord als opbrengst uit deelnemingen (onder de financiële baten).

De onder de financiële vaste activa opgenomen obligaties (beursgenoteerd en niet-beursgenoteerd) die niet behoren tot een handelsportefeuille en die worden aangehouden tot het einde van de looptijd, worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardevermindervingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardevermindervingsverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardevermindingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindingsverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Een bijzonder waardevermindingsverlies voor goodwill wordt niet teruggenomen in een volgende periode.

In afwijking van datgene wat hiervoor is gesteld, wordt op iedere balansdatum de realiseerbare waarde bepaald voor de volgende activa (ongeacht of sprake is van aanwijzingen voor een bijzondere waardevermindering):

- Immateriële vaste activa die nog niet in gebruik zijn genomen;
- Immateriële vaste activa die worden afgeschreven over een levensduur van meer dan 20 jaar (gerekend vanaf het moment van ingebruikname).

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen een vaste verrekenprijs of lagere opbrengstwaarde. Deze wordt jaarlijks bepaald op basis van de inkoopprijs, aangevuld met een opslag voor ontwerp- en transportkosten. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden maximaal zullen opbrengen, onder aftrek van nog te maken kosten.

Handelskortingen en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop van voorraden worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Voorts wordt indien nodig een voorziening voor incourantheid gevormd.

Vorderingen en effecten

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

In vreemde valuta luidende liquide middelen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Verwezen wordt verder naar de prijsgrondslagen voor vreemde valuta.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de stichting, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Onder de Algemene reserve is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover het bestuur van het Van Gogh Museum binnen de statutaire doelstellingen van de stichting vrij kan beschikken. Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Bestemmingsfondsen zijn reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Aanwending van bestemmingsreserves en -fondsen

Kosten die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden in de staat van baten en lasten verantwoord, en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve of fonds gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de staat van baten en lasten verantwoord als baten of lasten.

Aankoopfonds

Het aankoopfonds betreft de jaarlijkse mutatie van ontvangen en uitgegeven gelden met betrekking tot kunstankopen. Indien er op jaarbasis meer wordt ontvangen dan uitgegeven, neemt het aankoopfonds toe, Indien minder wordt ontvangen dan uitgegeven, neemt het aankoopfonds af.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;

- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen indien en voor zover noch de stichting noch de tegenpartij heeft gepresteerd. Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de stichting nadelige gevolgen heeft.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde op basis van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is conform RJ 271 volgens de Projected Unit Credit Method.

Voorziening groot onderhoud

Een voorziening wordt gevormd voor verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan panden, installaties e.d. op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud. De uitgaven van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de onderhoudsvoorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. Indien de kosten van groot onderhoud uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief aangehouden voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt ten laste van de staat van baten en lasten. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op de verwachte kosten en de periodiciteit waarmee onderhoudswerkzaamheden naar verwachting op basis van een meerjarenonderhoudsplan worden uitgevoerd. Onttrekkingen vinden plaats op basis van de werkelijke uitgaven. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

De van het Ministerie OCW ontvangen investeringssubsidies ten behoeve van de aanschaf van materiële vaste activa worden gerubriceerd onder de post 'langlopende schulden'. Jaarlijks vindt ten gunste van de exploitatierekening een vrijval plaats met een omvang die gelijk is aan de afschrijvingskosten gemoeid met de materiële vaste activa die aangeschaft zijn met de betreffende investeringssubsidies.

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen

de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst- en verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio onder aftrek van transactiekosten. Dit is de nominale waarde.

Opbrengstverantwoording

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering. De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben, ongeacht of zij tot ontvangsten of uitgaven in het betreffende verslagjaar hebben geleid.

Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden in het verslagjaar, worden in de jaarrekening verwerkt indien zij bekend zijn op het moment van opmaken van de jaarrekening.

De onderdelen van de subsidie, de schenkingen en overige bijdragen die bestemd zijn voor het doen van kunstaankopen worden, evenals de kunstaankopen zelf, in de exploitatierekening verantwoord. De bedragen verkregen van derden, ten behoeve van kunstaankopen die ultimo boekjaar nog niet zijn besteed aan de verwerving van kunstaankopen, worden ultimo boekjaar toegevoegd aan het aankoopfonds. Bij aankoop van kunstvoorwerpen in latere jaren vallen deze bedragen vrij ten gunste van de exploitatie. Deze mutatie in het aankoopfonds wordt separaat verantwoord in de exploitatierekening. Het aankoopfonds maakt geen deel uit van het eigen vermogen.

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Verkoop van goederen

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van retouren en tegemoetkomingen, handels- en volumekortingen. Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer de belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare

wijze kan worden bepaald, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten of eventuele retouren van goederen betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van voortgezette betrokkenheid bij de goederen.

De overdracht van risico's en voordelen varieert naargelang de voorwaarden van de betreffende verkoopovereenkomst. Voor de verkoop van sommige producten vindt de overdracht doorgaans plaats op het moment dat het product aankomt bij de klant; voor sommige internationale leveringen geldt echter het moment dat de goederen bij de betreffende vervoerder zijn ingeladen. Voor andere producten geldt de ontvangst door de klant als het moment van overdracht.

Diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de staat van baten lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de staat van baten en lasten als netto-omzet opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden/ de tot dat moment verrichte dienstverlening als percentage van de totaal te verrichten dienstverlening/ de tot dat moment gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Sponsoring en donaties

Opbrengsten uit sponsoring en donaties worden opgenomen tegen reële waarde in baten tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding. Sponsoring en donatie baten worden in de exploitatierekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is en de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald.

License fee en royalty's

License fee en royalty's worden betaald voor het gebruik van de activa van het VGM, zoals handelsmerken, handelsnamen en logo's. Omzet wordt verantwoord als de rechten van de licenties zijn overgedragen en de omvang van de te ontvangen vergoeding betrouwbaar kan worden geschat en de inning ervan waarschijnlijk is.

Aankopen

Conform de bepalingen uit het 'Handboek Verantwoording instellingen erfgoedwetsubsidie' worden alle transacties inzake de aankoop van kunstwerken verantwoord via de exploitatierekening. Het verschil tussen de kosten verbonden met de aanschaf van kunstwerken en de hiervoor bestemde (zowel in specifieke als in algemene zin) opbrengsten wordt afzonderlijk verantwoord in de exploitatierekening.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten van het jaar gebracht ten laste waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen of waarin de opbrengsten zijn gedeeld of het exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De vooruit ontvangen bedragen (zowel kort- als langlopend) worden onder de overlopende passiva opgenomen.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave, winstdelingen en bonussen worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van winstdelingen en bonusbetalingen worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Voor arbeidsongeschiktheidsrisico's die zijn verzekerd wordt een voorziening getroffen voor het in de toekomst te betalen deel van de verzekeringspremie dat rechtstreeks toe te rekenen is aan

het individuele schadeverleden van de stichting. Als geen betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van het in de toekomst te betalen deel van de verzekeringspremies dat rechtstreeks is toe te rekenen aan het individuele schadeverleden van de rechtspersoon, wordt geen voorziening opgenomen.

Pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een bedrijfstakpensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkinggraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat.

Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de stichting komen wordt hiervoor een voorziening gevormd.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande ste verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele marktrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties/ rendement op staatleningen weer, de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenuitvoerder wordt een vordering opgenomen als de stichting de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de stichting zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de stichting zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen.

Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Leasing

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Financiële lease

Als de stichting optreedt als lessee in een financiële lease, wordt het leaseobject (en de daarmee samenhangende schuld) bij de aanvang van de leaseperiode in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het leaseobject of, indien deze lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Beide waardes worden bepaald op het tijdstip van het aangaan van de leaseovereenkomst. De toegepaste rentevoet bij de berekening van de contante waarde is de impliciete rentevoet. Indien deze rentevoet praktisch niet te bepalen is, wordt de marginale rentevoet gehanteerd. De initiële directe kosten worden opgenomen in de eerste waardering van het leaseobject.

De grondslagen voor de vervolgwaardering van het leaseobject zijn beschreven onder het hoofd Materiële vaste activa. Als geen redelijke zekerheid bestaat dat de stichting eigenaar van een leaseobject zal worden aan het einde van de leaseperiode, wordt het object afgeschreven over de kortste termijn van de leaseperiode of de gebruiksduur van het object.

De minimale leasebetalingen worden gesplitst in rentelasten en aflossing van de uitstaande leaseverplichting. De rentelasten worden gedurende de leaseperiode zodanig toegerekend aan elke periode dat dit resulteert in een constante periodieke rentevoet over de resterende nettoverplichting met betrekking tot de financiële lease. Voorwaardelijke leasebetalingen worden als last verwerkt in de periode dat aan de voorwaarden tot betaling wordt voldaan.

Operationele lease

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Agio, disagio en aflossingspremies worden verantwoord als rentelast in de periode waartoe zij behoren. De toerekening van deze rentelast en de rentevergoeding over de lening is de effectieve rente die in de staat van baten en lasten wordt verwerkt. In de balans is (per saldo) de amortisatiewaarde van de schuld(en) verwerkt. De nog niet in de staat van baten en lasten verwerkte bedragen van het agio en de al in de staat van baten en lasten verwerkte aflossingspremies worden verwerkt als verhoging van de schuld(en) waarop ze betrekking hebben. De nog niet in de staat van baten en lasten verwerkte bedragen van het disagio worden verwerkt als verlaging van de schuld(en) waarop ze betrekking hebben.

De meerkosten verbonden aan het gebruik van meer dan gebruikelijk leverancierskrediet worden als rentelast verantwoord.

Rente op schulden behorende bij een actief waarvoor noodzakelijkerwijs een aanmerkelijke hoeveelheid tijd benodigd is om het gebruiksklaar of verkoop klaar te maken (kwalificerende activa) wordt in de vervaardigingsprijs van een actief opgenomen, indien de aan die actiefpost verbonden toekomstige voordelen naar verwachting voldoende groot zullen zijn om de boekwaarde van die post inclusief de toegerekende rente te dekken en deze economische voordelen voldoende betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De rente wordt berekend op basis van de verschuldigde rente over de specifiek voor de vervaardiging opgenomen leningen, onder aftrek van eventueel verkregen beleggingsopbrengsten met betrekking tot tijdelijke belegging van de opgenomen leningen. Voor zover de vervaardiging wordt gefinancierd door leningen die niet specifiek aan de vervaardiging van bepaalde activa kunnen worden toegerekend, wordt de te activeren rentepost berekend door de gewogen rentevoet van die leningen te vermenigvuldigen met de uitgaven voor vervaardiging, rekening houdend met de periode van de vervaardiging. Onder het bedrag van de uitgaven voor vervaardiging wordt verstaan de voor de vervaardiging toegerekende bedragen, onder aftrek van ontvangen termijnbedragen van afnemers en uit hoofde ontvangen overheidssubsidies en vergelijkbare faciliteiten inzake de investering in de betreffende actiefpost. Het bedrag van de berekende te activeren rente is niet hoger dan de werkelijk over die periode verschuldigde rentekosten.

Indien het bedrag van de verwachte uiteindelijk te activeren kosten van het kwalificerende actief uitstijgt boven de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderverslies verwerkt.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt, of op overnames.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Indien de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes is sprake van tijdelijke verschillen.

Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen, tenzij de Stichting in staat is het tijdstip van afloop van het tijdelijke verschil te bepalen en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst niet zal aflopen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen, beschikbare voorwaartse verliescompensatie en nog niet gebruikte fiscale verrekening mogelijkheden wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

De waardering van latente belastingverplichtingen en latente belastingvorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de Stichting op balansdatum voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van zijn activa, voorzieningen, schulden en overlopende passiva. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Het VGM is een culturele instelling en mag op grond van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 artikel 12 een bestedingsreserve vormen tot vermindering van de in aanmerking te nemen volgende kosten in het jaar of in de volgende vijf jaren te verrichten:

- a) uitgaven ter zake van de aanschaf, voortbrenging of verbetering van bedrijfsmiddelen, met uitzondering van onroerende zaken die bestemd zijn om direct of indirect hoofdzakelijk al dan niet kortstondig ter beschikking te worden gesteld aan derden, of
- b) uitgaven ter zake van projecten.

Een bestedingsreserve van een jaar wordt uiterlijk in het vijfde jaar na het jaar waarin de reserve is ontstaan, in de winst opgenomen, behalve voorzover de reserve is gevormd met betrekking tot de aanschaf, voortbrenging of verbetering van een bedrijfsmiddel of met betrekking tot een project:

- a) waarvan uit de aard voortvloeit dat een langer tijdvak is vereist, of
- b) waarbij aan de aanschaf, voortbrenging of verbetering van het bedrijfsmiddel respectievelijk voorbereiding van het project een begin van uitvoering is gegeven, maar verdere uitvoering is vertraagd door bijzondere omstandigheden.

Het gewogen gemiddelde toepasselijke belastingtarief bedraagt 0% (2021: 5,2%), omdat er geen fiscaal positieve resultaten worden gerealiseerd.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gewogen gemiddelde koers van de verslagperiode/de koers op de datum dat de transacties hebben plaatsgevonden. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van te verwerven deelnemingen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld plaatsvindt.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reële waarde-hedges of kasstroom-hedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten. Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld, vanaf de datum waarop de hedge accounting is beëindigd.

Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

- De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs.
- De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije markttrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.
- De reële waarde van derivaten waarbij collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de (Eonia) swapcurve, omdat door de uitwisseling het krediet- en liquiditeitsrisico wordt gemitigeerd.
- De reële waarde van derivaten waarbij geen collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de relevante swapcurve vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1 Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Merkenrecht		
	<u>Website</u>	<u>Van Gogh</u>	<u>Totaal</u>
	EUR	EUR	EUR
Stand per 1 januari 2022:			
— Aanschafprijs	935.752	605.196	1.540.948
— Cumulatieve afschrijvingen	- 478.309	- 605.196	- 1.083.505
— Boekwaarde	457.443	0	457.443
Mutaties in de boekwaarde:			
Investerings	0	0	0
Afschrijvingen	- 329.504	0	- 329.504
— Saldo	- 329.504	0	- 329.504
Stand per 31 december 2022:			
— Aanschafprijs	935.752	605.196	1.540.948
— Cumulatieve afschrijvingen	- 807.813	- 605.196	- 1.413.009
— Boekwaarde	127.939	0	127.939

2 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Bedrijfs- gebouwen en Terreinen	Bedrijfs installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Activa in uitvoering	Totaal
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Stand per 1 januari 2022:					
— Aanschafprijs	18.691.165	2.305.547	11.038.826	93.973	32.129.511
— Cumulatieve afschrijvingen	- 10.277.565	- 1.597.931	- 9.263.348	0	- 21.138.844
— Boekwaarde	8.413.600	707.616	1.775.478	93.973	10.990.667
<i>Mutaties in de aanschafwaarde:</i>					
Investerings	- 2.288	230.818	187.193	839.111	1.254.834
In gebruik genomen activa	0	0	93.973	- 93.973	0
Afstotingen (desinvesteringen)	0	0	- 46.336	0	- 46.336
— Saldo	- 2.288	230.818	234.830	745.138	1.208.498
<i>Mutaties in de aanschafwaarde:</i>					
Afschrijvingen	- 999.610	- 373.249	- 922.580	0	- 2.295.439
Afschrijving desinvesteringen	0	0	46.336	0	46.336
— Saldo	- 999.610	- 373.249	- 876.244	0	- 2.249.103
Stand per 31 december 2022:					
— Aanschafprijs	18.688.877	2.536.365	11.273.656	839.111	33.338.009
— Cumulatieve afschrijvingen	- 11.277.175	- 1.971.180	- 10.139.592	0	- 23.387.947
— Boekwaarde	7.411.702	565.185	1.134.064	839.111	9.950.062

De boekwaarde van de materiële vaste activa per 31 december 2022 benadert de reële waarde.

De desinvesteringen en afschrijving desinvesteringen worden veroorzaakt doordat gedurende het verslagjaar 2022 de volledig afgeschreven activa die niet meer dienstbaar zijn aan de Stichting zijn afgevoerd uit de financiële administratie.

De post bedrijfsgebouwen en terreinen bevat een bedrag van € 1,9 mln. dat niet dienstbaar is aan de bedrijfsvoering. Het betreft de appartementen aan de Laan van Meerdervoort 11 in Den Haag en het pand aan het Museumplein 4.

3 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	<u>Deelneming</u>	<u>Overige effecten</u>	<u>Totaal</u>
	EUR	EUR	EUR
Stand per 1 januari 2022:	98.610	16.736.499	16.835.109
<i>Mutaties in het boekjaar:</i>			
Toevoeging / stortingen	0	2.000.000	2.000.000
Beleggingsresultaat effecten	0	- 2.581.824	- 2.581.824
Aandeel in resultaat deelneming	<u>108.099</u>	<u>0</u>	<u>108.099</u>
Stand per 31 december 2022:	<u>206.709</u>	<u>16.154.675</u>	<u>16.361.384</u>

De Stichting Van Gogh Museum te Amsterdam heeft de volgende kapitaalbelangen:

Deelnemingen

Naam	Vestigingsplaats	Aandeel in geplaatst kapitaal
PP10 B.V.	Amsterdam	50%

Overige effecten

De effecten betreffen aandelen, liquiditeiten en obligaties. De obligaties hebben een gemiddelde looptijd van 1 tot 7 jaar. De beleggingen zijn overeenkomstig de voorwaarden uit het beleggingsstatuut.

4 Voorraden

Handelsgoederen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Handelsgoederen	3.990.399	4.023.975
Voorziening incurantheid	- <u>1.389.402</u>	- <u>1.466.957</u>
	<u>2.600.997</u>	<u>2.557.018</u>

Het verloop van de voorziening voor incurrantheid is als volgt:

	<u>2022</u>		<u>2021</u>
	EUR		EUR
Stand per 1 januari	- 1.466.957	-	1.640.016
Afboekingen ten laste van de voorziening	77.969		121.876
Mutatie naar de staat van baten en lasten	- 414		51.183
Stand per 31 december	- <u>1.389.402</u>	-	<u>1.466.957</u>

De voorziening betreft de voorraad Relievo's ad € 1.377.926, welke volledig is voorzien. Het restant bedrag ad € 11.476 betreft voorziening op overige incurante items.

5 Vorderingen

	<u>2022</u>		<u>2021</u>
	EUR		EUR
Handelsdebiteuren	2.462.833		888.901
Belastingen en premies	989.227		981.360
Overlopende activa	1.504.313		725.819
Overige vorderingen	<u>2.679.805</u>		<u>5.186.888</u>
	<u>7.636.178</u>		<u>7.782.968</u>

Alle vorderingen hebben een looptijd met naar verwachting korter dan 1 jaar.

De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Vorderingen op handelsdebiteuren

	<u>2022</u>		<u>2021</u>
	EUR		EUR
Handelsdebiteuren	2.483.258		901.547
Voorziening dubieuze debiteuren	- 20.425	-	12.646
	<u>2.462.833</u>		<u>888.901</u>

De stijging in de vordering op handelsdebiteuren van € 1.573.932 t.o.v. 2021 wordt grotendeels veroorzaakt door de een viertal openstaande vorderingen op wederverkopers per balansdatum.

Belastingen en premies

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Vennootschapsbelasting	518.399	518.399
Omzetbelasting	<u>470.828</u>	<u>462.961</u>
	<u>989.227</u>	<u>981.360</u>

Overlopende activa

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Vooruitbetaalde kosten	619.056	631.615
Gelden onderweg	522.854	90.604
Museale tentoonstellingen en publicaties	362.403	0
Overige overlopende activa	<u>0</u>	<u>3.600</u>
	<u>1.504.313</u>	<u>725.819</u>

Overige vorderingen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
TVL regeling	0	2.300.000
NOW regeling	1.041.424	1.676.779
Te ontvangen royalties	438.520	167.634
Te ontvangen van fondsen en sponsors	384.592	623.295
Entreegelden Stichting Museumjaarkaart	422.067	0
Exploatievergoeding cateraar	248.379	0
Voorraad museumjaarkaarten	6.214	9.220
Waarborgsom	18.055	18.055
Nog te factureren omzet	11.807	0
Vriendenloterij	11.088	343.623
Aanbetaling inkooporders	0	7.840
Overige vorderingen	<u>97.659</u>	<u>40.442</u>
	<u>2.679.805</u>	<u>5.186.888</u>

De afname van de overige vorderingen is met name het gevolg van de afgenomen Covid-19 steun en het verplaatsen van de Vriendenloterij ontvangsten naar Stichting Van Gogh Museum Fonds.

6 Liquide middelen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Rabobank	33.406.395	23.640.872
ABN AMRO Bank N.V.	9.634.372	9.535.988
F. van Lanschot Bankiers N.V.	2.118.475	2.119.023
Kas	<u>2.683</u>	<u>1.127</u>
	<u>45.161.925</u>	<u>35.297.010</u>

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de stichting.

7 Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen 2021 is als volgt:

	Stand per 1 januari 20 21	Bestemming resultaat 2021	Onttrekking / toevoeging	Stand per 31 december 20 21
	EUR	EUR	EUR	EUR
Algemene reserve	27.097.590	1.847.861	96.334	29.041.785
<i>Bestemmingsreserves:</i>				
50- jarig bestaan	4.133.485	0	0	4.133.485
Tentoonstellingen	2.150.000	0	0	2.150.000
Ontwikkeling Museumplein 4	1.600.000	0	- 500.000	1.100.000
Bedrijfspanden	1.108.046	0	- 96.334	1.011.712
Programmering DMC	1.000.000	0	- 400.000	600.000
Aanpassing organisatie	1.000.000	0	- 1.000.000	0
Inrichting Sandbergplein	125.734	0	0	125.734
Huisvesting	0	0	1.900.000	1.900.000
Digitale transitie	0	3.000.000	0	3.000.000
Verplichtingen Erfgoedwet en VGM kenniscentrum	<u>0</u>	<u>1.000.000</u>	<u>0</u>	<u>1.000.000</u>
	11.117.265	4.000.000	- 96.334	15.020.931
	<u>38.214.855</u>	<u>5.847.861</u>	<u>0</u>	<u>44.062.716</u>

Het verloop van het eigen vermogen 2022 is als volgt:

	Stand per 1 januari 20 22	Bestemming resultaat 2022	Onttrekking / toevoeging	Stand per 31 december 20 22
	EUR	EUR	EUR	EUR
Algemene reserve	29.041.785	1.668.968	679.719	31.390.472
<i>Bestemmingsreserves:</i>				
50- jarig bestaan	4.133.485	0	- 1.601.557	2.531.928
Tentoonstellingen	2.150.000	2.000.000	- 50.000	4.100.000
Ontwikkeling Museumplein 4	1.100.000	888.288	1.011.712	3.000.000
Bedrijfspanden	1.011.712	0	- 1.011.712	0
Programmering DMC	600.000	0	- 600.000	0
Aanpassing organisatie	0	0	0	0
Inrichting Sandbergplein	125.734	0	0	125.734
Huisvesting	1.900.000	1.000.000	0	2.900.000
Digitale transitie	3.000.000	0	- 51.266	2.948.734
Verplichtingen Erfgoedwet en VGM kenniscentrum	1.000.000	0	- 256.896	743.104
	15.020.931	3.888.288	- 2.559.719	16.349.500
	44.062.716	5.557.256	- 1.880.000	47.739.972

Voorstel tot resultaatbestemming 2022

Het bestuur stelt, met goedkeuring van de Raad van Toezicht, aan de Algemene Vergadering voor het resultaat na belastingen over 2022 als volgt te bestemmen:

1. Reservering Tentoonstellingen €2 mln.

Bestemd voor tentoonstellingskosten t/m 2027.

2. Reservering Huisvesting €1 mln.

Bestemd voor diverse ontwikkelingen m.bt. huisvesting.

3. Reservering Ontwikkeling Museumplein 4 € 0,9 mln.

Bestemd voor de toekomstige verbouwing van het gebouw.

4. Bestemming restant saldo 2022: € 1,7 mln.

Het bedrag van €1,7 mln. zal toe worden gevoegd aan de algemene reserve in verband met risico's en onzekerheden in 2023 en volgende jaren.

8 Aankoopfonds

	<u>2022</u>		<u>2021</u>
	EUR		EUR
Stand per 1 januari	5.002.186		4.453.886
Kunstaankopen	- 1.529.761	-	2.415.781
Bijdrage Vriendenloterij	60.181		2.113.227
Overige bijdragen	<u>72.368</u>		<u>850.854</u>
Stand per 31 december	<u>3.604.974</u>		<u>5.002.186</u>

Voor een nadere toelichting op de aankopen gedurende het verslagjaar wordt verwezen naar noot 19 Overige bedrijfskosten - Aankopen.

9 Voorzieningen

	<u>2022</u>		<u>2021</u>
	EUR		EUR
Groot onderhoud gebouwen	15.056.384		12.355.814
Jubileumuitkeringen personeel	280.289		252.474
Langdurig ziek personeel	<u>117.537</u>		<u>211.905</u>
	<u>15.454.210</u>		<u>12.820.193</u>

Het verloop van de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

	<u>Groot onderhoud gebouwen</u>	<u>Jubileum- uitkeringen personeel</u>	<u>Langdurig ziek personeel</u>	<u>Totaal</u>
	EUR	EUR	EUR	EUR
Stand per 1 januari 2022:	12.355.814	252.474	211.905	12.820.193
<i>Mutaties in het boekjaar:</i>				
Toevoegingen te laste van het resultaat	3.921.182	54.946	117.537	4.093.665
Onttrekkingen	- 1.220.612	- 27.131	- 211.905	- 1.459.648
Stand per 31 december 2022:	<u>15.056.384</u>	<u>280.289</u>	<u>117.537</u>	<u>15.454.210</u>

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud is gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) welke in Condor is geregistreerd. Condor is een onderhoud IT-platform waarbij onder andere per jaar tot 15 jaar in de toekomst is vastgelegd welke groot onderhoudsactiviteiten er de komende jaren

dienen te worden uitgevoerd. Voor de berekening van de voorziening wordt uitgegaan van de actuele geplande onderhoudswerkzaamheden zoals opgenomen in Condor.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband, en is grotendeels langlopend.

Voorziening langdurig zieke personeelsleden

De voorziening langdurig zieke personeelsleden betreft de op balansdatum bestaande verplichting tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend, geheel of gedeeltelijk, niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

10 Langlopende schulden

Alle langlopende schulden luiden in euro's.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Huisvestingssubsidie OCW	4.898.434	4.911.909
Investeringsubsidie verbouwing GM8	439.457	483.041
Vooruitontvangen investeringsbijdrage PACCAR	<u>122.065</u>	<u>173.239</u>
Totaal subsidies en bijdragen	5.459.956	5.568.189
Leaseverplichtingen	<u>60.443</u>	<u>71.932</u>
	<u>5.520.399</u>	<u>5.640.121</u>

De langlopende schulden met betrekking tot subsidies en bijdragen per 31 december 2022 kunnen als volgt nader worden

toegelicht:

	<u>Stand 1</u>	<u>Ontvangen</u>	<u>Onttrek-</u>	<u>Mutatie</u>	<u>Stand 31</u>
	<u>januari 2022</u>	<u>bijdragen</u>	<u>kingen</u>	<u>resultaat</u>	<u>december</u>
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Huisvestingssubsidie OCW	4.911.909	7.296.398	- 7.353.457	43.584	4.898.434
Subsidie verbouwing GM8	483.041	0	0 -	43.584	439.457
Investeringsbijdrage PACCAR	<u>173.239</u>	<u>0</u>	<u>0 -</u>	<u>51.174</u>	<u>122.065</u>
	<u>5.568.189</u>	<u>7.296.398</u>	<u>- 7.353.457</u>	<u>- 51.174</u>	<u>5.459.956</u>

Investeringssubsidie verbouwing GM8

Dit betreft de bijdrage van het Rijksvastgoedbedrijf voor de verbouwing van het pand aan de Gabriel Metsstraat 8. Deze bijdrage valt vrij ten gunste van de afschrijvingen gedurende een periode van 15 jaren.

Huisvestingssubsidie OCW

Gedurende het verslagjaar heeft de stichting een bedrag van € 7.296.398 aan erfgoedwetgelden ontvangen van het Ministerie OC&W. Hieraan is een bedrag € 7.353.457 onttrokken. De vrijval van de investeringssubsidie ten gunste van het resultaat bedraagt € 43.584. Het resterende bedrag van -€ 13.475 is onttrokken aan de nog te besteden huisvestingssubsidie OC&W.

Investeringsbijdrage PACCAR

In 2020 is een state-of-the-art-röntgenapparaat voor specialistisch onderzoek van schilderijen aangeschaft met een in 2019 ontvangen donatie ten bedrage van € 250.000 van PACCAR. De bijdrage valt vrij in het resultaat gedurende de looptijd van de afschrijvingen van het röntgenapparaat.

Financial lease

Er is een financial leaseovereenkomst voor de stellingen van de loods in Diemen. De overeenkomst heeft een looptijd tot en met 30 September 2028. De huur bedraagt € 11.828 per jaar.

De looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

	Lease- verplich- tingen
	EUR
Stand per 1 januari 2022:	
— Hoofdsom	134.375
— Cumulatieve aflossingen	- 62.443
— Boekwaarde	71.932
<i>Mutaties in de boekwaarde:</i>	
— Aflossing 2022	- 11.489
Stand per 31 december 2022:	
— Hoofdsom	134.375
— Cumulatieve aflossingen	- 73.932
— Boekwaarde	60.443

11 Kortlopende schulden

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Af te lossen langlopende schulden	11.489	11.297
Leveranciers en handelskredieten	2.599.616	1.211.204
Rekening-courant PP10 B.V.	143.669	134.739
Belastingen en premies	1.106.037	804.942
Overlopende passiva	3.197.372	1.998.988
Overige schulden	<u>2.460.747</u>	<u>2.233.829</u>
	<u>9.518.930</u>	<u>6.394.999</u>

De boekwaarde van de kortlopende schulden benadert de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.

Belastingen en premies

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Loonheffing	676.123	752.606
Pensioenen	427.181	47.226
Overige belastingen en premies SV	<u>2.733</u>	<u>5.110</u>
	<u>1.106.037</u>	<u>804.942</u>

Overlopende passiva

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Uitgestelde omzet	2.437.437	1.540.479
Nog te ontvangen facturen	759.935	386.223
Experience tentoonstelling	0	60.270
Museale tentoonstellingen en kosten publicaties	<u>0</u>	<u>12.016</u>
	<u>3.197.372</u>	<u>1.998.988</u>

Overige schulden

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Vakantiegeld- en dagen	1.696.099	1.709.974
Accountantskosten	217.500	242.750
Huisvestingskosten inzake erfgoedwet	338.200	173.200
Transitievergoedingen	59.042	49.220
Diverse personeelskosten	18.266	3.216
Overige	131.640	55.469
	<u>2.460.747</u>	<u>2.233.829</u>

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Meerjarige financiële rechten

Inzake subsidie

Voor de Cultuurnotaperiode 2021 tot en met 2024 is door het ministerie van OCW aan Stichting Van Gogh Museum een jaarlijkse BIS-subsidie toegekend ad € 1.545.640 voor een periode van vier jaar. Dit bedrag is exclusief indexatie.

Inzake Compensabele verliezen

Voor beschikbare voorwaartse verliescompensatie wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Gezien de aard van de activiteiten van het museum is de verwachting dat in de komende jaren geen fiscaal positief resultaat zal worden behaald. Derhalve zijn de fiscaal compensabele verliezen niet gewaardeerd. De voorwaartse verliescompensatie tot en met het boekjaar 2022 die niet tot waardering is gebracht, bedraagt € 678.080 (ultimo 2021: € 678.080).

Meerjarige financiële verplichtingen

Inzake huur

De huurcontracten voor de panden die gehuurd worden van het Rijksvastgoedbedrijf (Gabriël Metsusstraat 8, Museumplein 6 en Laan van Meerdervoort 7F) zijn voor onbepaalde duur en hebben een opzegtermijn van 12 maanden, De huren worden volledig bekostigd vanuit de Erfgoedwet subsidie voor huisvesting.

	Gabriël Metsstraat 8	Museum- plein 6	Laan van Meerdervoort 7F	Loods Diemen	Totaal
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Niet langer dan 1 jaar	45.759	1.008.666	108.435	157.955	1.320.815
Tussen 2 en 5 jaar	0	0	0	631.820	631.820
Langer dan 5 jaar	0	0	0	118.466	118.466
	<u>45.759</u>	<u>1.008.666</u>	<u>108.435</u>	<u>908.241</u>	<u>2.071.101</u>

De huurprijs van het pand aan Gabriël Metsstraat 8 te Amsterdam bedraagt op jaarbasis €45.759.

De huurprijs van het pand aan de Museumplein 6 te Amsterdam bedraagt op jaarbasis €1.008.666.

De huurprijs van het pand aan de Laan van Meerdervoort 7F te Den Haag bedraagt op jaarbasis €108.435.

Er is een huurovereenkomst aangegaan voor de huur van een loods in Diemen tot en met 30 September 2028. De huur bedraagt € 157.955 per jaar.

Voor deze huurovereenkomst is een bankgarantie afgegeven ten bedrage van € 46.900.

Operationele lease

Er is een operationele leaseovereenkomst voor een bestelbus waarvan de resterende looptijd korter is dan 1 jaar. Het totaalbedrag op jaarbasis bedraagt € 11.731.

De operationele leasekosten worden lineair over de leaseperiode in de staat van baten en lasten verwerkt.

De resterende looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

	Bestelbus
	EUR
Niet langer dan 1 jaar	10.532
Tussen 2 en 5 jaar	0
	<u>10.532</u>

Samenwerkingsverband

Op 1 augustus 2009 zijn de Stichting Van Gogh Museum en Stichting Het Rijksmuseum een overeenkomst aangegaan om de beveiliging van de Musea te optimaliseren en verder te professionaliseren. Deze overeenkomst is het resultaat van een jarenlange samenwerking tussen de musea in het "Project Samenwerkende Meldkamers". Ten behoeve van de verdere professionalisering is deze activiteit geïntegreerd in een separate rechtsvorm, te weten PP10 B.V. Overeengekomen is dat PP10 B.V. beveiligingsdiensten zal verrichten ten behoeve van het

Van Gogh Museum en het Rijksmuseum. Het Van Gogh Museum is PP10 B.V. hiervoor een jaarlijkse vergoeding verschuldigd van ca. € 1.496.000 exclusief BTW.

BTW op kunstaankopen

In het kader van de relatie met de Belastingdienst is als openstaand punt de vooraftrek van btw bij kunstaankopen naar voren gekomen. De Belastingdienst stelt zich op het standpunt dat de vooraftrek van de btw niet terecht was bij kunstwerken welke vervolgens werden doorgestoten aan de Nederlandse Staat. Gedurende deze discussie is echter duidelijk geworden dat sinds de verzelfstandiging van het Van Gogh Museum er geen formele aanvaarding van het eigendom van de aangekochte kunstvoorwerpen door de Nederlandse Staat heeft plaatsgevonden. Met het Ministerie van OCW is regelmatig overleg geweest omtrent dit dossier. Een oplossing met een minimale btw-last is vooralsnog niet gevonden. Sinds begin 2015 zijn er geen nieuwe ontwikkelingen en het dossier en is door het Ministerie van OCW voorlopig terzijde gelegd.

12 Directe inkomsten

De netto-omzet kan als volgt worden gespecificeerd naar opbrengstencategorieën:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Publieksinkomsten	20.331.854	5.074.303
Sponsoring	2.706.499	2.752.402
Overige inkomsten	<u>1.729.081</u>	<u>559.747</u>
	<u>24.767.434</u>	<u>8.386.452</u>

De directe inkomsten zijn toegenomen als gevolg van de toename van het aantal bezoekers.

13 Indirecte inkomsten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Netto omzet winkels, webshop en groothandel	11.664.860	3.889.960
Inkomsten uit rechten en royalties	3.479.459	2.819.762
Huuropbrengsten vastgoed	105.884	64.111
Exploitatievergoeding restaurant	195.310	- 2.697
Overige indirecte opbrengsten	<u>109.808</u>	<u>0</u>
	<u>15.555.321</u>	<u>6.771.136</u>

De indirecte kosten zijn toegenomen als gevolg van toename van de activiteiten en meer omzet van winkels, webshop en groothandel. De meer omzet winkels is het directe gevolg van de toename van het aantal bezoekers.

14 Bijdragen uit private middelen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Bijdrage Vriendenloterij	60.181	2.113.227
Overige bijdragen	<u>1.911.190</u>	<u>1.592.767</u>
	<u>1.971.371</u>	<u>3.705.994</u>

De ongeoormerkte bijdrage van de Vriendenloterij, die door het VGM bestemd is voor aankopen, wordt sinds 1 januari 2022 ontvangen door Stichting Van Gogh Museum Fonds. Ook nieuwe lidmaatschappen van de diverse geefcircels worden afgesloten met Stichting Van Gogh Museum Fonds. Stichting Van Gogh Museum Fonds heeft ten doel: het bevorderen en al dan niet in materiële zin ondersteunen van de activiteiten van Stichting Van Gogh Museum. Naast de ondersteuning van de kernactiviteiten van het VGM via geoormerkte giften is een belangrijk doel van het Fonds om een solide reserve op te bouwen om de toekomst en de missie van het VGM te kunnen blijven garanderen.

15 Structurele subsidies

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Subsidie OCW inzake erfgoedwet huisvesting	7.353.457	6.671.997
Subsidie OCW inzake erfgoedwet collectiebeheer	714.028	688.833
Subsidie OCW inzake exploitatiebijdrage	<u>1.635.492</u>	<u>1.577.783</u>
	<u>9.702.977</u>	<u>8.938.613</u>

16 Incidentele subsidies

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Subsidie OCW: Noodmaatregel exploitatie	6.419.200	12.674.000
NOW regeling	164.835	5.386.193
TVL regeling	<u>0</u>	<u>2.300.000</u>
	<u>6.584.035</u>	<u>20.360.193</u>

17 Personeelskosten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Lonen en salarissen	15.160.605	14.392.456
Sociale lasten	2.469.513	2.265.139
Pensioenlasten	1.592.590	1.494.612
Ingehuurd personeel	5.585.289	2.885.502
Overige personeelskosten	<u>691.350</u>	<u>401.625</u>
	<u>25.499.347</u>	<u>21.439.334</u>

De toename in de kosten voor ingehuurd personeel is het gevolg van de toename in het aantal bezoekers. Hierdoor is er meer personeelsbezetting nodig in het museum.

Overige personeelskosten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Opleidingen en assessments	191.497	74.361
Arbodienst en -middelen	78.549	73.114
Wervings- en selectiekosten	53.544	59.949
Transitievergoedingen	148.576	50.771
Gezondheidsregelingen	40.507	27.874
Personeelsbijeenkomsten en -communicatie	77.738	21.038
Ondernemingsraad	23.145	20.432
Overige kosten	<u>77.794</u>	<u>74.086</u>
	<u>691.350</u>	<u>401.625</u>

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2022 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de groep, omgerekend naar volledige mensjaren 342 (2021: 323). Alle personen waren werkzaam in Nederland.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Dienstverband	286	277
Interim	12	7
Uitzendkrachten	<u>44</u>	<u>39</u>
	<u>342</u>	<u>323</u>

Bezoldiging van bestuurders en toezichhouders

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Van Gogh Museum. Het voor Stichting Van Gogh Museum toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2022 is gesteld op € 216.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1	E.E.S. Gordenker	R. J. Groot
Functiegegevens	Algemeen Directeur	Zakelijk Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	195.841	158.801
Beloningen betaalbaar op termijn (wg deel pensioenpremies)	16.238	16.111
<i>Subtotaal</i>	<i>212.079</i>	<i>174.912</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	212.079	174.912
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021		
bedragen x € 1	E.E.S. Gordenker	R.J. Groot
Functiegegevens	Algemeen Directeur	Zakelijk Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/09 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	178.461	47.890
Beloningen betaalbaar op termijn (werkgeversdeel pensioenpremie)	15.369	5.086
<i>Subtotaal</i>	<i>193.830</i>	<i>52.976</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	69.858
Bezoldiging	193.830	52.976

Gegevens 2021	N.v.t	M. Minkman
bedragen x € 1		
Functiegegevens	N.v.t	Zakelijk Directeur a.i.
Kalenderjaar	2022	2021
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	N.v.t.	01/01 - 31/8
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	N.v.t.	8
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	N.v.t.	992
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	N.v.t.	€ 199
Maxima op basis van de normbedragen per maand	N.v.t.	is optioneel
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	N.v.t.	€ 197.408
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	N.v.t.	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	N.v.t.	124.000
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	N.v.t.	124.000
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 -/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	N.v.t.	124.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Onderstaand het overzicht van toezichthoudende topfunctionarissen.

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging. Kosten die ten behoeve van het uitoefenen van de functie zijn gemaakt kunnen op declaratiebasis worden vergoed.

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	AANVANG-EINDE
J.W. Winter	Voorzitter RvT	1 jan - 31 dec
J.E.M. Brinkman	Lid RvT	1 jan - 31 dec
M. Leeftang-Alma	Lid RvT	1 jan - 31 dec
M. Spier	Lid RvT	1 jan - 31 dec
H.J. Roel	Lid RvT	1 jan - 31 dec

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast bovengenoemde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

18 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Immateriële vaste activa		
Website	329.504	309.814
Merkenrecht Van Gogh	<u>0</u>	<u>500</u>
	329.504	310.314
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen- en terreinen	999.610	1.126.218
Bedrijfsinstallaties	373.249	342.830
Andere vaste bedrijfsmiddelen	<u>922.581</u>	<u>1.128.579</u>
	2.295.440	2.597.627
	<u>2.624.944</u>	<u>2.907.941</u>

19 Overige bedrijfskosten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Huisvestingskosten	8.853.004	7.503.883
Kostprijs goederen winkels, webshop en groothandel	4.268.210	1.611.096
Kunstaankopen	1.529.761	2.415.781
Tijdelijke tentoonstellingen	2.567.466	541.446
Kosten vaste collectie	2.169.772	1.224.293
Collectiefunctie	221.003	175.072
Wetenschappelijke kosten	545.807	424.530
Algemene kosten	<u>5.578.857</u>	<u>3.843.910</u>
	<u>25.733.880</u>	<u>17.740.011</u>

Huisvestingskosten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Huur gebouwen	1.552.656	1.542.017
Beheer en onderhoud inzake erfgoedwet	1.381.195	1.420.094
Dotatie voorziening groot onderhoud	3.921.182	3.296.019
Energie en water	923.314	624.442
Overige huisvestingskosten	<u>1.074.657</u>	<u>621.311</u>
	<u>8.853.004</u>	<u>7.503.883</u>

Aankopen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Kunstaankopen	1.517.780	2.407.879
Overige aankoopkosten	<u>11.981</u>	<u>7.902</u>
	<u>1.529.761</u>	<u>2.415.781</u>

Gedurende het verslagjaar zijn de volgende aankopen gedaan:

<u>Omschrijving</u>	<u>Bedrag</u>
	EUR
Pierre Puvis de Chavannes, Portrait d'Eugène Benon	1.150.000
Emile Bernard, Portrait de Marie Lemasson	202.309
Berthe Morisot, Fillette aux bras nus	140.000
Félix Valloton, Le coup de vent	6.141
Théophile Alexandre Steinlen, Les Cyclistes	3.471
Théophile Alexandre Steinlen, collectie tentoonstellingscatalogi	1.279
Paul Signac, Les Andelys	8.000
Henri-Charles Guérard, Honoré Daumier: Il faut être de son temps	3.600
Felix Bracquemond, Le Pêcheur à l'epervier	1.280
Maurice Denis, Tendresse, 2 gelithografeerde proefdrukken	1.300
Ker-Xavier Roussel, Femmes dans la campagne, 1 gelithografeerde proefdruk	<u>400</u>
	<u>1.517.780</u>

Kosten tijdelijke tentoonstellingen

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Inrichting tentoonstellingen	2.041.041	325.077
Marketing en communicatiekosten	327.356	152.334
Publieksbegeleiding en educatie	159.134	66.934
Publicaties	37.258	54.674
Overige kosten	2.677	- 57.573
	<u>2.567.466</u>	<u>541.446</u>

Kosten vaste collectie

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Marketing	710.664	359.331
Publieksbegeleiding en educatie	504.368	378.906
Werving en PR	448.752	237.573
Sponsorkosten	217.671	144.096
Publicaties	119.278	32.057
Inrichting collectie	71.912	54.491
Overige kosten	97.127	17.839
	<u>2.169.772</u>	<u>1.224.293</u>

Kosten inzake collectiefunctie

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Registratie	180.449	92.883
Restaureren	14.435	65.713
Conserveren	26.119	16.476
	<u>221.003</u>	<u>175.072</u>

Wetenschappelijke kosten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Onderzoek	519.312	393.923
Documentatie	23.071	27.947
Publicaties	3.424	2.527
Overige kosten	0	133
	<u>545.807</u>	<u>424.530</u>

Algemeen beheer (algemene kosten)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Kantoorkosten en automatisering	1.782.128	1.440.803
Commissies en provisies	1.428.133	772.432
Reis- en verblijfkosten	371.581	47.660
Bewaking en en beveiliging	367.076	365.829
Accountantskosten	271.838	343.425
Verkoopkosten	256.064	72.731
Adviseurskosten	225.809	249.406
Algemene verzekeringen	133.845	79.048
Publieksservice	128.761	44.469
Overige financiële kosten	115.473	82.172
Contributies, vakliteratuur en tijdschriften	114.964	100.960
Kosten Experience tentoonstelling	15.476	89.885
Transport- en magazijnkosten	67.746	36.782
Diverse algemene kosten	299.963	118.308
	<u>5.578.857</u>	<u>3.843.910</u>

De toename in de kosten van algemeen beheer wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van de kantoor- en automatiseringskosten en een toename in de commissies en provisies door een sterke stijging van het betalingsverkeer. De stijging van het betalingsverkeer hangt samen met de toename van activiteiten en het aantal bezoekers.

20 Saldo financiële baten en lasten

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
<i>Baten</i>		
Koersresultaat effectenportefeuille	0	501.073
Koersresultaat vreemde valuta	101.452	89.540
Rentebaten effectenportefeuille	<u>118.957</u>	<u>122.530</u>
	220.409	713.143
<i>Lasten</i>		
Koersresultaat effectenportefeuille	2.581.824	0
Rentelasten bank	115.537	146.083
Rentelasten fiscus	0	935
Overige lasten	<u>0</u>	<u>256</u>
	2.697.361	147.274
	<u>- 2.476.952</u>	<u>565.869</u>

21 Belastingen

De componenten van de belastinglast zijn:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Mutatie latente vennootschapsbelasting	0	126.250
Correctie voorgaande perioden	0	131.789
Buitenlandse bronbelasting, niet verrekenbaar	<u>- 74.070</u>	<u>- 311.286</u>
	<u>- 74.070</u>	<u>- 305.747</u>

22 Buitengewone baten

Bij de interne fusie is een voorziening op een langlopende lening vrijgevallen met als gevolg een boekhoudkundige eenmalige buitengewone bate van € 1,9 mln. zonder cashfloweffect.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de stichting. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de stichting en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. zijn ten laste gebracht van de stichting, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW. Het VGM hanteert de methode van toerekening aan verslagjaar.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	EUR	EUR
Onderzoek van de jaarrekening verslagjaar	235.000	263.000
Onderzoek van de jaarrekening voorgaande jaren	- 60.000	0
Controle NOW regeling	67.475	47.000
Andere controlediensten	<u>29.363</u>	<u>33.425</u>
	<u>271.838</u>	<u>343.425</u>

In tegenstelling tot voorgaande jaren is er dit jaar geen sprake van consolidatiewerkzaamheden, waardoor de kosten zijn gedaald. Over de jaarrekening van het vorige verslagjaar is door KPMG in 2022 korting verleend vanwege de Corona crisis.

Overige controlediensten hebben onder meer betrekking op de TVL regeling.

Specificatie erfgoedwet

	<u>2022</u>	
	EUR	EUR
Saldo beginbalans		4.911.909
Erfgoedwet subsidie OCW huisvesting	7.296.398	
Onttrekking wegens investeringen	0	
<u>Onttrekkingen (lasten)</u>		
- Toeslagen aan Rijksvastgoedbedrijf: rente, aflossing, heffingen OZB en opslagen	1.197.004	
- Loonkosten eigen organisatie beheer en onderhoud	322.257	
- Verzekeringen	96.467	
- Afschrijvingen	397.094	
- Kosten dagelijks onderhoud	1.363.025	
- Kosten groot onderhoud	3.921.182	
- Overige huisvestingskosten	56.428	
Totaal onttrekkingen	7.353.457	
<u>Toevoegingen (baten)</u>		
- Vrijval Investeringssubsidie OCW	43.584	
- Overige baten	0	
Totaal toevoegingen	43.584	
Saldo huisvestingssubsidie (subsidie OCW - onttrekkingen + toevoegingen)	-	13.475
<u>Besteed aan publieksactiviteiten of andere activiteiten⁴</u>		0
Saldo eindbalans		4.898.434

Categoriale en functionele exploitatierekening 2022

		Totaal	Publieks-activiteiten	Collectie-beheer	Algemeen Beheer
↓	CATEGORIAAL				
	→	FUNCTIONEEL			
	Eigen inkomsten				
1	Publieksinkomsten binnenland (2+3):	20.341.553	20.341.553	0	0
2	Kaartverkoop	20.263.311	20.263.311	0	0
3	Overige publieksinkomsten	78.242	78.242	0	0
4	Publieksinkomsten buitenland	0	0	0	0
5	Totaal Publieksinkomsten (1+4)	20.341.553	20.341.553	0	0
6	Sponsorinkomsten	2.706.499	1.322.265	1.384.234	0
7	Vergoeding coproducent	0	0	0	0
8	Overige directe inkomsten	1.719.382	1.491.133	228.249	0
9	Totaal overige directe inkomsten (6+7+8)	4.425.881	2.813.398	1.612.483	0
10	Totaal Directe inkomsten (5+9)	24.767.434	23.154.951	1.612.483	0
11	Indirecte inkomsten	15.555.321	15.448.842	75	106.554
	Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen	168.321	40.818	127.503	0
13	Private middelen – bedrijven	477.500	257.500	220.000	0
14	Private middelen - private fondsen	1.265.370	1.145.377	119.993	0
15	Private middelen - goede doelenloterijen	60.181	0	60.181	0
	Totaal bijdragen uit private middelen (12+13+14+15)	1.971.372	1.443.695	527.677	0
17	Totaal eigen inkomsten (10+11+16)	42.294.127	40.047.488	2.140.085	106.554
18	Baten in natura	0	0	0	0
19	Totaal structureel OCW (20+21+22+23)	9.702.977	7.763.374	1.109.375	830.228
	OCW: Regeling op het specifiek cultuurbeleid (publieksactiviteiten)	1.635.492	1.635.492	0	0
21	OCW: Erfgoedwet onderdeel huisvesting	7.353.457	6.127.882	395.347	830.228
22	OCW: Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	714.028	0	714.028	0
	OCW: Kaderregeling exploitatiesubsidies onderzoek en wetenschap	0	0	0	0
23	Totaal structureel Provincie	0	0	0	0
25	Totaal structureel Gemeente	0	0	0	0
26	Totaal structureel publieke subsidie overig	0	0	0	0
27	Totale structurele subsidies (19+24+25+26)	9.702.977	7.763.374	1.109.375	830.228
	Incidentele publieke subsidies OCW noodmaatregel exploitatie	6.419.200	6.419.200	0	0
28a	exploitatie	6.419.200	6.419.200	0	0
28b	Incidentele publieke subsidies NOW	164.835	89.228	37.718	37.889
28c	Incidentele publieke subsidies TVL	0	0	0	0
29	Totaal subsidies (27+28)	16.287.012	14.271.802	1.147.093	868.117
	TOTALE BATEN (17+18+29)	58.581.139	54.319.290	3.287.178	974.671
	LASTEN				
1	Personeelslasten	25.499.347	13.803.327	5.834.784	5.861.236
2	Huisvestingslasten	8.853.004	7.227.049	607.288	1.018.667
3	Afschrijvingen	2.624.944	569.164	498.956	1.556.824
4	Aankopen	1.529.761	0	1.529.761	0
5	Overige lasten	15.351.115	11.285.292	1.601.198	2.464.625
	TOTALE LASTEN (1+2+3+4+5)	53.858.171	32.884.832	10.071.987	10.901.352
	Saldo uit gewone bedrijfsvoering (Totale baten – Totale lasten)	4.722.968	21.434.458	- 6.784.809	- 9.926.681
6	Saldo rentebaten / -lasten	- 2.476.953	- 15.826	- 221	- 2.460.906
7	Mutaties aankoopfonds	1.397.212	0	1.397.212	0
8	Vennootschapsbelasting	- 74.070	- 74.070	0	0
9	Buitengewone baten	1.880.000	0	0	1.880.000
10	Resultaat deelneming	108.099	0	108.099	0
11	Te verdelen exploitatieresultaat (6+7+8)	5.557.256	21.344.562	- 5.279.719	- 10.507.587
99	Toerekening Algemeen Beheer	0	- 9.334.922	- 1.172.665	10.507.587
	EXPLOITATIERESULTAAT (6+7+8+9+99)	5.557.256	12.009.640	- 6.452.384	0

Verdeelsleutels Functionele exploitatierekening 2022 op basis van enkelvoudige cijfers.

Publieksinkomsten

De publieksinkomsten betreffen de inkomsten uit de verkoop van entreetickets en worden volledig toebedeeld aan de publieksactiviteiten.

Sponsorinkomsten

De sponsorinkomsten worden toegerekend aan de functie waarvoor deze zijn verkregen. De sponsorinkomsten waar geen duidelijke tegenprestatie tegenover staat, zijn opgenomen onder de functie algemeen beheer.

Overige directe inkomsten

De overige inkomsten betreft de verkoop van multimediatours, avondontvangsten, workshops, rondleidingen bijdragen tentoonstellingen en worden volledig toebedeeld aan de publieksactiviteiten.

Indirecte opbrengsten

De indirecte opbrengsten bestaan uit opbrengsten van pacht restaurantmuseum, huuropbrengsten appartementen in Den Haag, De pacht opbrengsten zijn toegerekend aan de algemene functie. De huuropbrengsten zijn volledig toegerekend aan publieksactiviteiten.

Subsidies OCW

De OCW-subsidie Erfgoedwet onderdeel huisvesting betreft de subsidie voor de drie Rijksvastgoedbedrijfspanen en is toebedeeld obv aantal m2. De OCW-subsidie Erfgoedwet onderdeel collectie beheer is volledig toebedeeld aan Collectiebeheer. De exploitatiesubsidie is conform richtlijnen van OCW volledig toegerekend aan de publieksactiviteiten. Dit geldt ook voor de incidentele OCW noodmaatregel subsidie.

Bijdragen uit private middelen

De bijdragen uit private middelen bestaan uit ontvangsten van particulieren, bedrijven, fondsen en stichtingen en goede doelen loterijen. De bijdragen worden toegerekend aan de functie waarvoor deze zijn verkregen.

NOW subsidie

Voor de incidentele verdeling van de NOW subsidie is dezelfde verdeelsleutel gehanteerd als voor de personeelslasten.

Personeelslasten

De salarissen, kosten van inhuur derden en uitzendkrachten worden toegerekend op basis van de werkelijke kosten van de verschillende afdelingen en zijn aan de diverse functies toegerekend conform de instructies uit het Handboek Verantwoording instellingen erfgoedwetsubsidie 2021-2024.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op activa van het Van Gogh Museum worden toegerekend op basis van de functie waarvoor ze worden ingezet.

Huisvestingskosten

Verdeling museale ruimten:

Paulus Potterstraat 7 Amsterdam: 93% publieksactiviteiten, 7% collectiebeheer.

Laan van Meerdervoort 7, Den Haag; 100% publieksactiviteiten

Verdeling kantoren & diversen:

Gabriel Metsustraat 8 Amsterdam: 100% algemeen beheer

Appartementen Laan van Meerdervoort 11 Den Haag: 100% algemeen beheer

Meldkamer Paulus Potterstraat 10 Amsterdam: 100% collectiebeheer

Aankopen/mutatie aankoopfonds

De aankopen hebben betrekking op collectiebeheer.

Kosten vaste collectie:

Dit betreft de kosten van de afdelingen educatie, publicatie en marketing en communicatie. Deze activiteiten betreffen 100% publieksactiviteiten. De kosten van de afdeling sponsoring zijn op dezelfde manier toegerekend als de sponsorinkomsten.

Kosten tijdelijke tentoonstellingen

Dit betreft de kosten van de tijdelijke tentoonstellingen. Dit betreft 100% publieksactiviteiten.

Collectie- en wetenschappelijke kosten

Dit betreft de kosten van onderzoek, restauratie, digitalisering. Dit betreft 100% collectiebeheer.

Algemeen beheer

Dit betreft de kosten van beveiliging (100% publieksactiviteiten), publieksservice (100% publieksactiviteiten), kantoorkosten (100% algemeen beheer), kosten financiële zaken (100% algemene beheer), kosten bedrijfskleding (100% publieksactiviteiten) en kosten adviseurs. De adviseurskosten zijn toegerekend aan de functie waarvoor zij zijn ingezet.

Rente

Dit betreft de rente op leningen en effecten, inclusief de koersresultaten van effecten. De totale rente is 100% toegerekend aan algemeen beheer.

Toerekening algemene beheer kosten

De algemene kosten zijn toegerekend op basis van de verhouding tussen de som van de totale baten + totale lasten van publieksactiviteiten en collectiebeheer onder aftrek van de bijdragen/uitgaven voor aankopen.

Resultaat deelneming

Het resultaat deelneming wordt gecorrigeerd op het exploitatieresultaat om zo tot het enkelvoudige resultaat van de Stichting Van Gogh Museum te komen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Amsterdam, 27 maart 2023

Directie:

Raad van Toezicht:

Overige gegevens

Controleverklaring onafhankelijke accountants

Aan: de raad van toezicht en de directie van Stichting Van Gogh Museum

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Van Gogh Museum (of hierna 'de stichting') te Amsterdam (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Van Gogh Museum per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met het Handboek Verantwoording instellingen Erfgoedwetsubsidie 2021-2024 en de bepalingen van en krachtens de Wet topinkomens (WNT);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en in de relevante wet- en regelgeving zoals uitgewerkt in paragraaf 2.3 van het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2022;
- 2 de staat van baten en lasten over 2022; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024 en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Van Gogh Museum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- het verslag van de raad van toezicht;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Handboek Verantwoording instellingen Erfgoedwetsubsidie 2021-2024 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Handboek Verantwoording instellingen Erfgoedwetsubsidie 2021-2024.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek Verantwoording instellingen Erfgoedwetsubsidie 2021-2024 en de bepalingen van en krachtens de WNT.

De directie is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de

subsidiebeschikking en in de relevante wet- en regelgeving zoals uitgewerkt in paragraaf 2.3 van het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024.

2417379 23X00186821DHG 3

In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Het accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

— het identificeren en inschatten van de risico's

- i. dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
- ii. van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij

fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

2417379 23X00186821DHG 4

— het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

— het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

— het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

— het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

— het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen of de activiteiten. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen of de activiteiten geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 maart 2023

KPMG Accountants N.V.

W.A. Touw RA